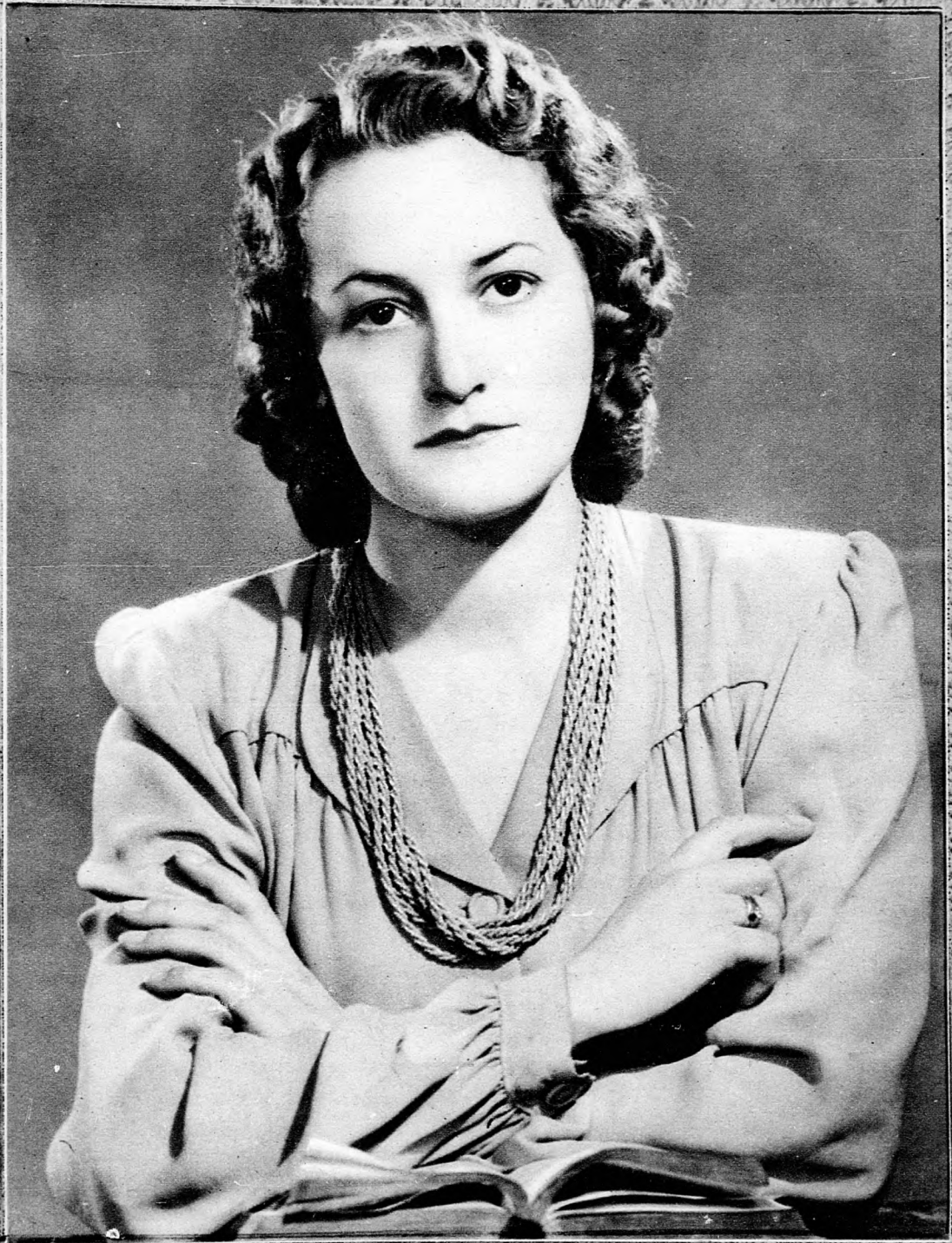

MAGYAR NŐK

LAPJA

SZERKESZTI PAPP JENŐ

Dr. Szeneszy Sándorné

KÖNYVET MINDEN MAGYAR KÉZBE!

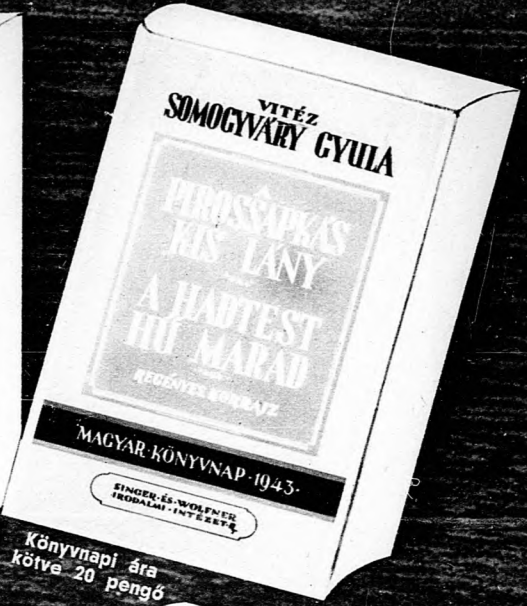
Magyar könyvnap 1943 május 31, június 1 és 2

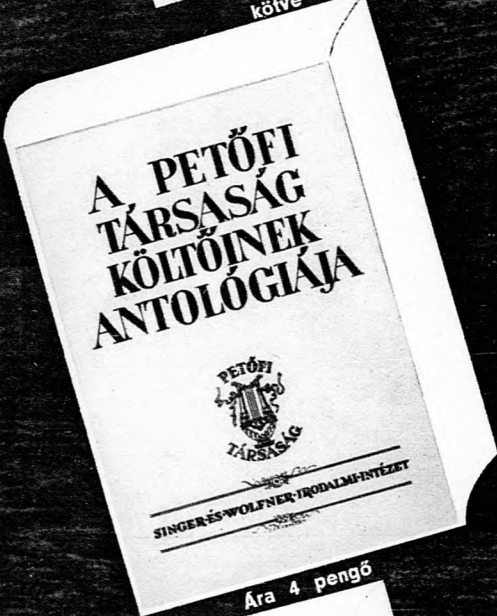
Könyvnapl
ára
köve 16 pengő

Könyvnapl
ára 4 pengő

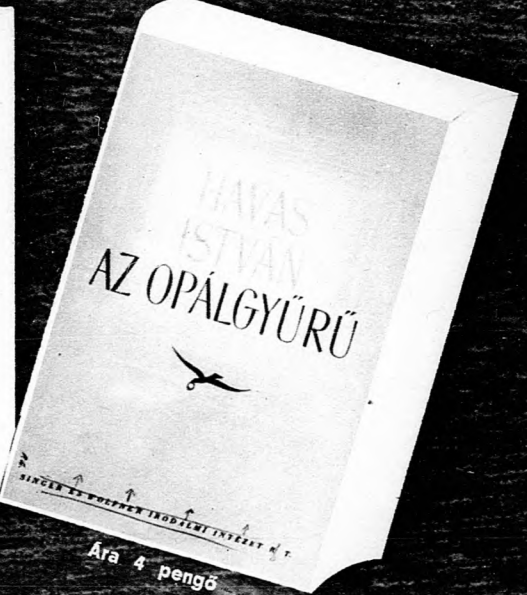
Könyvnapl
ára
köve 20 pengő

Ára 4 pengő

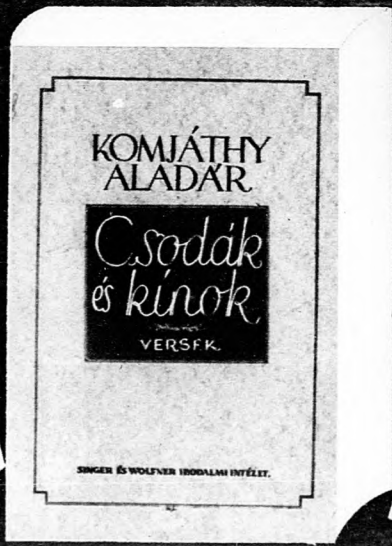
Ára köve 12 pengő

Ára 4 pengő

Ára köve 6.50 pengő

Ára 5 pengő

Ára 4.40 pengő

Megtekinthetők és előrendelhetők minden könyvesboltban

CSALÓDOTT IFJÚ

ÍRTA: PAPP JENŐ

Huszonkét éves fiatalember áll előttem, összetörve, dúltan. Haja dús, szőke sörte. Sápadt archőren átüt az üdeség. Közeláll hozzám, félig-meddig rokonom és azért támolygott el hozzám, hogy négy szemközt feltárja előttem katasztrófáját. Csalódott a szerelemben. Vagy mint ő mondja: a nőben. Első nagy szerelmében. Eszembe se jut lekicsinyelni ezt a válságot, de magamban derülök. Pedig erősen ingerkedik velem »az eset«, hogy vidáman és kedélyesen szétfújjam a fiatalember fejéről ezt a világbút, hivatkozva a tapasztalatokra, a hamvas életkorra, amelyben ő szenved és a közkedvelt argumentumokra, amelyek az érzelmi és hangulati élet terén, a férfi és a nő viszonyában fölényesen bebizonyítják és igazolják, hogy mindkét nemből mennyi az állhatatlanság és milyen könnyű a tévedés. Mindez azonban meddő szónoklat lenne, az idült állapotban lévő egyén úgyse hall jól, sőt mondhatnám süketet. Inkább vele mondom el tehát a részleteket, amelyeket ő valóban úgy ad elő, mint világrengető eseményeket. Hajszálra ismerem már ezeket a »borzasztó« részleteket, amelyek jótékonyan ömlenek a fiú szájából és szemelláthatóan könnyítenek a roppant terhen, amit lelke e pillanatban visel. A szakgatott elbeszélés alatt könnyek gyülekeznek szemébe. Ő nem látja, de én már látom, hogy e könnyeken átível valami a szivárvány színeiből. Annyira tisztelem felfakadó bánatát, hogy még csak nem is vigasztalom. Csak együtt érzek vele s ez körülbelül a leghatásosabb gyógyír az ő nagy nyitott sebére.

Még útravalóul is hiába intézném hozzá azt a figyelmeztetést, hogy ez csak a kezdet, mert ezt se hinné el. Arra meg éppenséggel csodálkozva nézne rám, ha azt mondanám neki, hogy az ő csalódása és fájdalma kismiska ahhoz képest, amit az érett férfiak éreznek, hasonló esetben. Akiket nem huszonkétéves korukban ér ilyen megrázó kiábrándulás, azok először is beszélni se tudnak róla, másodsor mellőzik azokat a méreteket, amelyek csak világviszonylatban tudják látni és elképzelni ezt a dolgot. Megelégszenek a magánéletük kereteivel, ezzel a szűk, de belterjes kis körrel, amelyet a keserves csalódás egyik percről a másikra szétzúz, de alaposan. Az ifjúságnak még

V. ÉVFOLYAM 15. SZÁM
BUDAPEST, 1943 MÁJUS 20

MAGYAR NŐ
LAPJA
SZERKESZTI
PAPP JENŐ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVA
KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

nincs is magánélete. Még semmiért se szenvedtek meg, semmiért se dolgoztak meg. Kitartásukat, türelmüket és szelidségüket soha se vetették latba, önuralmukat nem koptatták el, idegzetük rendben van és teherbírásukat nem próbálták ki száz és száz apró esetben. A férfi családása földrengés, az elemi csapás pillanatok alatt elsöpri hosszú évek ezernyi gyöngédségét. Az érett asszony is joggal zokoghat és nézheti megkövült tekintettel a romokat, mert ő is épített a hosszú évek alatt, figyelmes volt, lemondott, alkalmazkodott, némán sírt sokat és leste az alkalmakat, hogy jó lehessen. Az idősebb házaspárok hozzá nőnek egymáshoz, togja őket a bútor, a kialakult rend, a lakás, a falak, az ismerősök és a társaság sokirányú érdeklődése, amelybe beleilleszkedtek. Ebből a közös televényből kiszakadni és új életet kezdeni, ez, ifjú barátom, sokszor meghaladja az emberi erőt és nem folyóvíz könnyeket fakaszt, hanem kietlenséget. Olyat, amelyhez a Góbi-sivatag steppéje virágzó paradicsom.

Hogy is érthetné meg mindezt az ifjúság, amely maga a megtestesült hangulat, mikor vonzódását még nem vette igénybe a rengeteg prózai feladat. Nem szerzett lakást szerelmének, mert hiszen erdő mélyén, egy kunyhóban élne legszívesebben a kiválasztott ideállal. Nem éjszakázott érte különórák alatt, nem gyűjtött titokban pénzt egy megkívánt bundára. Nem ismeri a betegségek szörnyű aggodalmait, a társaságok bűbajos cinkosait, akik összejátszának a házasfelek háta mögött, hogy a botrány ki ne patanjon. Nem védte ki ezerszer a nyugtalan és elégedetlen családtagok célbataláló intrikáit. Nem élte át a szülések felemelő gyötrelmeit. Egyáltalán: az ő szerelmük és csalódásuk eszményien tiszta és légies, mentes minden rút emberi és földi gyarlóságtól. Olyan valószínűtlen tünény, mintha a nap leesne az égről. Másnap reggel ugyan a nap ismét megkezdte kitaró sétáját a fellegek fölött, de ezt ők nem tudják, nem hiszik és nem is gondolnak rá, mert nekik még »egy nap a világ«.

Utópia azt kívánni nekik, hogy soha se tudják meg. Megtudják, mert ilyen az élet és erről legjobb hallgatni.

Megváltoztatni úgyse lehet.

Papp Jenő

Kölök haladt az országúton. Valán tarisznya lögött, viharvert kalapja mélyen a

homlokára volt nyomva. A nap keményen fűzött, a nyári föld tikkadtan lélegzett az állott hőségben.

A gyerek már rogyadozott. Harmadik napja gyalogolt. Nappal rőtta az utat, éjjelre meghúzódott valamelyik kaszál tövében. Kutya nem ugatta meg, csupán megrohanták, de amikor látták, árva haziflon-ság hajtja, megállottak az árok partján és lögő nyelvel hosszan bámulak utána.

Egy tanyával szemben roskadt le az árok partjára. Sóhajtni akart, de fájdalma és bűja kiapadt, lelkében szárnyaszegetten sírdogált a fekete fohász.

Kanász állott a tarlón. Piszkálta az orrát. Nézte az idegen kölköt. Értelme nem fogta föl, honnan jön, merre megy, miért vetett tarisznyát a vállára. Sokáig nézte, aztán, hogy a disznó egy helyen túrt, nem igyekezett a még lábon álló vetés felé, nagy halkan odaszólt neki:

— Hát té?

Amaz lassú mozdulattal fölemelte a fejét. Az éhség elgyötörte, a fáradság elzibbasztotta. Arca, szeme lúzbán égett.

— Én? — tekintett a kanászra.

Amaz pislantott.

— Té.

— Ülök.

Az egyik koca röffentett egyet. A kanász rászólt:

— Na! Maradjass he! — mondta méltósággal, hogy a tudomására adja az idegennek, hogy ebben a tanyában ő a kiskanász, aztán ha a koca nem hajb a szavára, hát majd odacsördít a füle közé.

A kölkök, a másik réveleg tekintettel elnézett a messzeségbe.

— Torony iránt mönnék — mondta csaknem áhítatos sóvárgással.

A kanász követte a tekintetét.

— Hát arra van — szólt öreges megfontoltsággal. — Túl a Tiszán. Dehát az fél napi járóföld még innen.

Az idegen gyerek félig nyitott szájával lélegzett.

— Hogy mondlad?

— Úgy, hogy ez itt pusztá. Oszrt a város túlesik a Tiszán.

— Fél napi járóföldre?

— Annyira. Így gyalogosan. Koesin hamarabb,

Amaz erre már amúgy sem szólt volna.

VÖRÖS KAKAS

Írta: **Bibó Lajos**

de nem is szólhatott, mert a tanyából a gazda kiáltása hallatszott:

— Hej! Embörök!

A két kölkök a hang irányába tekintett.

A kanász elhalványodott:

— Pétor bácsi! — adta tovább rémulten a gazda kiáltását az aratók felé.

Az idegen kölkök felugrott:

— Ég a tanya!

Már futott is. Egyszerre megkönnyült minden tagja. A fáradság pillanat alatt feloldódott nyomorult testében. A tanyában már ordítottak, mire lihegve beért. Berohan a gazda után az istállóba. Az a lovakat akarta legelsőbben is eloldani a jászóltól.

— A tehenet! — üvöltötte, amikor meghallotta, hogy mögötte őt kapkod valaki.

A füst már fojtott. Az egyik ló kériogott, aztán harsogó nyihogással kitért az ajtón.

A kölkök nem látott, nem hallott semmit. Csupán az agyán dörömbölt a kinti jajveszékelés, meg az örvénylő ordítás.

A tehénhez férközött, pillanat alatt elkapcsolta a láncot a karikájáról. A megvadult állat felöklette és átugrott rajta.

— Vízet! — hangzott kívülről az öldöklő kiáltás.

A gyerek véresen, nyögve tápáskodott talpra. Kibukott az ajtón. Vasvilla támaszkodott a falnak, azt ragadta föl. A következő pillanatban már fent csapkodott az istálló tetején a lángok között.

— Ide!

— Vízet!

FÜLAJÁNLÁS

Istenem! amit most Feléd viszek:

a szívem, amellyel hiszek:

viharban, amit hirdet a villám,
könnyben, mit átszűr a pillám,
bánatban, mely itt borong szívemen,
de... úgy-e, Uram, hihetem,
hogy elröppen időm messze,

[messze...]

öröm követi, mint délt az este,

— Engedd, ó, engedd, hogy az

[öröm

melegítsen, mint fényzőn —

...de... hiszen Te tudod, jó

[Istenem,

mily sok bánat sír szívemen.

Szeresd búmmal, ahogy most

[adhatom,

hisz nincs másom, csak bánatom.

NAVORA MÁRIA

Ordított, üvöltött mindenki, az aszszony nép hangos, eszelős jajveszékeléssel hordta kifelé

a bütort a házból.

A gyerek a gazda mellett tépte, szaggatta a tetőt.

— Amoda! Ott vágja kend! — hörögte.

A gazda csákánnyal dolgozott, hogy leverje az égő gerendákat.

— Ide! Segíts! — döngette irbózatos erővel a rengő tetőt.

A lángok átcsaptak a ház gerincére. Most már néma, fojtott dühöktől korbácsolt küzdelem folyt a tűz ellen. A gúnya meg az ing csafalokban lógott az emberekről, ahogy elborulva, fölgerjedt indulattal szembeszálltak a pusztító résszel. Mert mi történik, ha szél támad, széjjelveri a lángokat és viszi tovább a zsarátnokot? Leég a tanya, elpusztul a termés, oda az egész élet, üszök, hamu, halott reménység és gazdátlan madság marad a teljesség helyén.

A gyerek ott volt mindenütt, ahol láng csapott fel és ahol a tűz vörösen a szemébe lobbant. Mire kimerték a kulat, nagyjában elnyomták a vészt, aztán már csak a vastagabb gerendákból szivárgott valamelyes füst.

Akkor a gazda körüljártatta a tekintetét a megkövült arcokon. A hangja rekedten, kihülten szólt, amikor odafordult az idegen gyerekekhez:

— Té vótál?

A kölkök a szemébe nézett.

— Nem. Éppen csak, hogy léültem az árok partjára mögpihenni.

A kanász elmutatott a messzeség felé.

— Arrul gyütt. Oszrt futott, ahogy észrevötte.

Nagy baj nem történt. Az istálló fölött ugyan seleformán leégett a tető, dehát a búza jól adott, hát két köből árán majd csak eligazodik a számlítás.

Az asszony elébátorkodott.

— Az estebédő, mög éppen mögfoztem.

Nem felelt senki. Az eresz alatt körülüllék a keménytarhonyás tálat. A gazda odaszólt a kölköknek:

— Hát... Ha éppen éhös vónál, jut nekőd is.

A gyerek odament. Lekucorodott a kiskisékre. Az asszony mert neki a keménytarhonyából és a felü tányért odatette az ölébe.

A gazda a bicskája után nyult. Halalmas karéjt szelt a kenyérből. Odanyújtotta a gyerekeknek.

— Ez mög könyér... — mondta hirtelen nagy melegséggel.

A gyerek szája megvonaglott, szeméből kibuggyant a könny. Aztán hirtelen, hangos zokogással leejtette a fejét. Vége volt.

A SZEP OTTHON

EBÉDLŐ

NŐI HALÓSZOBA

ORLOV

A világ legnagyobb, legtisztább fényű gyémántjainak egyikét, az Orlovot, sikerült egy orosz emigránsnak a forradalom viharra elől Amerikába mentenie. Egyetlen drágakő háttérben se vonul meg olyan hosszú szerelmi történet, mint az Orlov háttérben.

Ezt az óriáskövet Orlov Grigorij gróf ajándékozta II. Katalin cárnőnek, az orosz uralkodók legfelvilágosultabbjának, leghatékosságosabbjának, legkiválóbbjának. Annak az asszonynak, aki kétszáz évet lendített Oroszországon, noha ő maga nem született orosznak, nem született görögkeletinek. Koldusszegény kis német hercegnésszony volt. Egy napon azonban — az 1744-dik esztendő első napján — váratlan szerencse érte Zsófia Augusztia Friderikát — erre a névre keresztelték Katalint születésekor — a kis Hamupipóké. Minden oroszok cárnője, Erzsébet, aki szegéről-vegről rokona volt az Anhalt-Zerbst-családnak, meghívta udvarához a hercegnőt és leányát, az ifjú princest. A hölgyek azonnal útrakeltek rozoga utazóbatárjukon és vacogva érkeztek az orosz határra.

Ó, milyen jó volt itt átszállni a cárnő pehelytakarókkal bélelt hintójába! Lábulkat a forró vízzel telt ezüstmelegítőkre helyezni, felölteni az új prémekek, melyeket Erzsébet küldött ajándékba. Új prémekek!... Az öreg hercegnő szívét forró remény járta át, mikor meglátta őket. Pétervárott kiderült, hogy nem reménykedett hiába, a prémekek: nászajándékok. Zsófiát unokaöccsének és utódának; Péter cárevicsnek szánta feleségül a cárnő. Az öreg hercegnő elszedült a boldogságtól, Zsófia azonban csak akkor szédült el, amikor a cárnő színe elé került.

— Ilyen szép, ilyen hatalmas, ilyen ragyogó akarok lenni én is — mondta magában s ez több volt egy kis lány ábrándjánál.

Azonnal nekilátott az orosz nyelv tanulásának, még pedig olyan hévvel, hogy éjszaka is felkelt ágyából. Magolva járt fel-alá a szobában s hogy ébren tartsa a kőpadló hidegsége, nem húzott cipőt, harisnyát. E meztlábás módszer eredménye tüdőgyulladás lett. Amint kiszivárgott a tüdőgyulladás oka, amint megtudta a nép, hogyan lett beteg az idegenből idezakadt kis hercegnő, nagy tömegekben vonult a palota elé.

Erzsébet cárnő nem távozott ágya mellől. Szívébe zárta az okos tekintetű tizenöt éves hercegnőt, aki súldó-lány imádatlalt bámulta, megható gyerekbizalommal tette kezébe sorsát. Milyen sorsot?

Erzsébet felsőhájtott, ha erre gondolt. Ismerte unokaöccsét, a jövődöbeli III. Pétert, a fakőarcbőrű, beteges kamaszt, akiből se jó szóval, se fenyegetéssel nem lehetett embert nevelni. Ismerte terhelttségét, furcsaságát, durvaságát, gyerekeségét. Tudta, hogy sáros csizmában fekszik le este, hogy bottal veri személyzetét.

Erzsébet nem volt gyengédszívű nő, de ha a kis Katalin gyerekarca fölé hajolt, könnyek gyűltek szemébe.

*

Egy évig tartott Katalin mátkasága. Ezalatt az esztendő alatt Péter himlőbe esett. Mire kilábolt belőle, himlőhelyes arccal csúnyább volt, mint valaha.

Katalin, a hajdani Hamupipóke viszont karcsú, magas, ragyogószemű, káprázatos arcbőrű nővé serdült. Nála bájosabban s egyben méltóságjelesebben senki se viselte az arannyal átszőtt brokát-krinolinokat, a csillogó-villogó ékszereket. Az orosz urak; a daliás fiatalok, az előkelő tartású öregek elragadtatva nézték... Elragadtatva, de lopva, mert bár Péter elhanyagolta, féltékeny volt rá.

Martírságának híre hamarosan elterjedt Moszkvában, Pétervárott, de elterjedt Péter hitványságának híre is. A cárnő összeresztett, mikor kémei elmondták neki, miről suttog az ország. Eszébe jutott, hogyan jutott a trónra, letaszítva róla tulajdon nővérét, akinek népszerűtlensége vetekedett Péterével. Míg ő maga...! Ha Katalinra nézett, könnyen el tudta képzelni, hogy akár ő maga, ez az okos, erős, szép fiatal asszony is híveket gyűjt maga köré s a gyűlölt Pétert letaszítja a trónról...

Ezt pedig Erzsébet nem akarta. Bármily hitvány volt is Péter, mégis csak ő volt a vérrokona. Megparancsolta hát, hogy Katalin távozzék az udvartól. Tartózkodási helyéül az oranianbaumi kastélyt jelölte ki. Ott született meg Katalin fia. De ha a fiatal asszony netán azt képzelte: társa akadt a magányban, tévedett. A gyereket há-

romnapos korában elvette és maga mellett neveltette a cárnő. Katalin magára maradt s bánatában könyvekhez menekült... És ime, feltárult előtte egy új világ. Csodálatos világ, melyben teljes vizsgálatást talált.

Minél többet olvasott, annál tisztábban látta, mily keveset tud. De annál szorgalmasabban is tanult. Lassan világozóság gyűlt az agyában. Megértette az oroszokat, akiket valaha uralnia kell majd.

Szenvedélyes levelezésbe kezdett a francia filozófus-írókkal, akik új világrend jöttét hirdették.

*

Mire eltávozott Erzsébet cárnő, megváltozott Katalin tért vissza az udvarhoz. Tudása fölényes nyugalmat, biztonszágot adott neki. Gőgös közönnyel tudta túrni férje aljasságait. Hűvös egykedvűséggel figyelte Péter szerelmi ügyét Worontzov Erzsébettel s csak akkor rezzenett össze, mikor azt kívánta tőle, hogy megjeljenék Worontzov grófné bálján. Am, amint a terembe lépett, tudta, hogy sorsdöntő számára ez az este. Megpillantotta Orlov Grigorijt, kinek Apolló-homloka alól elszánt, forró tekintet villant felé.

Az őt Orlov-fivér közül az óriástermetű Grigorij volt a leghíresebb, leghírhedtebb. Kártyacsatáitól, nőügyeitől, lovas és vadászalandjaitól visszhangzott Pétervár és Moszkva. Katalin sokat hallott róla s most, hogy meglátta, elszedült szépségétől. Orlov viszont feleledt.

Péter sunyin, gonoszul figyelte a szerelmeseiket. De hiába, figyelt. Az egész udvar a sokat szenvedett cárnő pártjára állt. Boldog volt, aki a gyűlölt Pétert kijátszani segíthetett. Uralkodása első hete óta tisztában volt azzal Oroszország, hogy felőrült ül a trónon. Felőrült, aki arról beszélt, hogy felmondja a barátságot Erzsébet rég bevált szövetségeseinek. Oktalanul háborút indít Dánia ellen.

— Egy szó, egy intés s letaszítjuk a trónról! — mondogatták Katalinnak hívei, köztük az Orlov-fivérek, de Katalin hallgatott, mindaddig az estéig, amíg búcsúlakomlát rendezett Péter, aki még az éj folyamán el akart indulni csapatai élén Dániába. A lakomán tökrészegen jelent meg. Tökrészegen tartott felkészöntőt, melyet jeges csend fogadott. Ez a néma tüntetés ingerelte-e fel, nem tudni, de bizonyos, hogy néhány perc múlva dörgő hangon kiáltott feleségére:

— Liba!... Szemtelen liba!...

Az udvar kövérceredten ült helyén. Katalin azonban mosolygva fordult szomszédjához s hosszú beszélgetést kezdett vele. Másnap hajnalban, mikor a cár átlépte a határt, felverte Katalint álmából Orlov küldötte s a cárnő érezte, hogy ütött az órája. Szép haját sebtében feltűzte, fekete ruhát öltött s kopott kocsin indult Péterhofból Pétervár felé. Elsőnek Orlov ezrede csatlakozott hozzá, majd a többi pétervári ezred s amikor megtudta, mi történt, ezerszámra tódult elé a nép.

— Le Péterrel! Éljen a cárnő! Éljen anyuskánk, Katalin — ujjongtak százezren.

A fiatal uralkodónő mosolygva, sápadtan állt kocsi-jában. Mellette lovagolt Orlov.

*

Katalin uralkodásának első tíz e ztendeje Oroszország életének legboldogabb kora volt. Mindent, amiről valaha álmodott, igyekezett megvalósítani. Iskolákat, utakat, hidakat építtetett. Törvénykönyvet adott ki, törvényszékeket szervezett s hogy megtorpant nagy álma, a jobbágyok felszabadítása előtt, csakis azért történt, mert belátta, hogy a nép erre nem érett még. Sokat javított azonban a jobbágyok sorsán, akik ezért lázadásokkal fizettek... De ezek csak később következtek be. Katalin uralkodásának első tíz éve a teljesülések ideje volt. S a bánatoké.

Grigorij csalta. Ugy csalta, ahogy túlságosan elfoglalt férjeiket csalják a léha asszonyok.

— Mit tegyek, ha soha sincs idő számomra? — mondogatta s Katalin, akit tényleg fogvatartottak kötelelességei, káprázatos ajándékokkal igyekezett tartani szerelmét. Majd megpróbálta munkára fogni, de a kártyacsaták, a szilaj lovasjátékok hőse semmiféle munkára sem volt kapható. A civódások, viták napirenden voltak a cárnő közt és kegyence közt s napirenden a kibékülések, melyek legutolsójának eredménye az Orlov.

Ezt az óriás gyémántot egy tatár kántól vásárolta Grigorij, legbotrányosabb csalásáért akarván vele kien-gesztelni Katalint. De a cárnő ez egyszer nem bocsátott meg. Grigorijnak távoznia kellett s Katalin zokogva borult ágyára, mikor becsukódott mögötte az ajtó.

Érezte, hogy Orlovval együtt eltávozott fiatalsága is. Mindabból, amit álmodott, amit szeretett, csak egy drágakő maradt meg. A ridegszillogású Orlov.

Felesküdtek a pápa svájci gárdistái

IRTA:
Meznery
Ella

«A Vatikán Belvedere-udvarában a hagyományos külsőségek között tette le esküjét a pápa svájci testőrségébe ujonnan felvett tizenkét gárdista...»

Olvastam a rövid ujsághírt, ezt a néhány békesort a háborús szenzációk véres forratagában

s mint valami színpadot, amely előtt hirtelen felszaladt a függöny, már látom is a Cortile del Belvedere-t, a testőravatás színhelyét, ahol évről-évre többször is megfordulok vatikáni látogatásaim során.

A világnak e terjedelemre legkisebb, összlélekszámra nézve legnagyobb birodalmába, a Vatikán állam és város területére nem kell előzetes vízum és útlevel, a Szent Annakaput átlépő «külföldit» azonban mégis megállítják a Stato Citta del Vaticano polgári ruhás rendőrei s bevezetik a feszülettel ékes, csendes kis Postahivatalba, ahol a Vatikáni Kormányzóság egy tisztviselője kiállítja a nevére szóló Permesso-t, azaz belépési és tartózkodási engedélyt az önálló pápai birodalom területére.

A sárga cédulácska tulajdonképen tehát mégis csak vízum, amelyet reggel hat és este tíz óra között minden jelentkezőnek kiadnak (legutóbb augusztusban, mikor harisnya nélkül próbáltam meg a bejutást, már a kapunál visszautasítottak — igen helyesen!), még pedig akkor, mikor az ember már előbb, a Szent Péter-téren átlépte a Citta del Vaticano határvonalát.

A sűrűn álldogáló örök, detektívek gyakran elkérik igazolással a Permessót, az ellenőrzés elég szigorú, inkognitón nemigen csúszhat be senki, hiszen a 0-4 négyzetkilométernyi országnak alig hatszáz lakosa van, mert a terület nagyrészt betölti a Szent Péter-templom, a vatikáni épülettömb s a Vatikáni Kertek — úgy, hogy a lélekszám aránylagosan is igen alacsony, nem nehéz a benszülötteknek pontosan ismerniök egymást...

A Cortile del Belvederebe az új garázsok mellett visz el az út. A légvédelmi sötétkékre festett üvegcsarnokban mindig frissen mosva csillognak a püspökök, bíborosok, magas vatikáni méltóságok S. C. V. jelzésű magánautói, majd jön a ferencrendi apácák-vezette gobelin-javító műhely, végül a híres Tipographia Vaticana, a Vatikáni Tipográfia, amelyben a világ minden nyelvén tudnak írást, könyvet nyomtatni.

Micsoda nagyszerű hatás, mikor a keskeny Via Belvedereből egyszerre kilépünk a Belvedere-udvar roppant négyszögére!

Ez a Cortile legnagyobb a Vatikán húsz udvara között s szép kilátást hangsúlyozó nevét annyira megérdemli, hogy

a látogató szívét-szemét nem győzi belemeríteni az előtte kitaruló képbe! A szabályos térkockát minden oldalról többemeletes falak övezik, fenségesen kopár és rőtöröstéglák szinte a napsütéstől rozsdásra pácolva. Jobbról Bramante folyosói s a Borgia-lakosztály halhatatlan freskói alszanak, balról az Apostoli Könyvtár kincshalmaza, Corvin Mátyás miniatúr breviáriumával s a szentistváni Korona és Jogar arany másolatával, hogy csak a magyar értékeket említsük. Az udvar közepén porfír csészékben vékony szökőkútsugarak zenélnek s fentről a Raffael-loggiák üvegablái ragyognak a napsütésben — valami szokatlan dekorációval fogva meg a tekintetet. Légvédelmi papírcsíkokkal vannak keresztül-kasul ragasztgatva a hatalmas ablakokká s ez a profán háborús emlékeztető itt, a világ legbékésebb, legrégebbi birodalmában olyan fájdalmasan hat, hogy szinte a lépés is nehéz lesz tőle...

*

A svájci testőrök, akiknek eskütétele ebben a közepkori pompájú környezetben legutóbb elhangzott, II. Gyula pápa rendszerezítette az Apostoli Trón mellett, s különlegesen festői egyenruhájukat magával Michelangelóval tervezette. A sárga-vörös-kéksávós díszuniformis, keményített, fehér csipkefodrával a nyak körül, a vörös strucctolltaréjos ezüstsissakkal, kézben a hosszú ezüst alabárdal valóban illik is Michelangelo fantáziájához, illik a Vatikán nemesen archaizáló légköréhez, de illik ezekhez a válogatottnak jóalkak, szöke svájci legényekhez is, akik oly lassú léptekkel járkálnak itt is, ott is a Bronzkapu mögött, a pápai kihallgatás termei-lépcsői labirintusában, oly szoborszerű merevséggel állnak sorfalat a nagy pápai misék fényességében, vagy a Sixtusi Kápolna húsvéti ceremóniáin, mintha valóban a tizenhatodik századból toppantak volna elénk... Eredetileg kétszázan voltak s ezt a létszámot ma is betartják, időnként új regrutákkal frissítve fel a gárdát, ahogy ez most is történt. A svizzeri-k élén titkos kamarási rangban álló ezredes parancsnokol s a nagyszerűen fegyvermezett kis zsoldos-csapat talán legnépszerűbb tagja az egész pápai haderőnek, mindenki számára feledhetetlen színpaltja a vatikáni életnek, amelynek legnagyobb ereje máig is a változatlan tradíció.

A legújabbban felesküdt svájciak ma is ugyanúgy az egykori pápai birodalom sárga-piros-kék színeiben tündökölnek, mint 1505-ben szolgálatbalépett bajtársaik, állsziyas, csúcsos sisakjuk ma is II. Gyula címerét villogtatja, fehérkesztyűs kezükben a korareneszánsz-vonalú alabárd ma is a művészetpártoló pápák fénykorát idézi...

A Bronzkapu mögött külsőben semmi sem változott, ha az ércpántos kolosszus ki is tárult itt a lateráni egyezménykor s a szuverén vatikáni államváros meg is alakult tizenkét éve. A hajdani elzártkózttság helyére beköltözött a rádió, a telefon, az autó, a svájci örök, nemes gárdisták szellemében, viseletében azonban tovább él a négyszáz év előtti világ, Michelangelo lángoló színei, amelyekbe olyan jó ma belefelejtkezni egy kicsit...

Mindennek megvan az ára

IRTA: MOLY TAMÁS

Valamint megköszön a front

Sepsiszentgyörgyi Sepsy Margitnak küldi köszönettel Murányi István György tart. zászlós. Tábori posta 131/29.

— Hihetetlen, hihetetlen... — háborodott fel az öreg Norton és rámutatott az újságban álló szoncajós tárgyalásra. Hogy valaki két évtizeden át ilyen előkelő bizalmi állásban, akiben mindenki megbízott, az egész országot, azután nem tud ellenállani és meg lehetett vesztegetni néhány ezreszel... ez nem fér a fejembe!

— Senki se tudja, hogy mi rejlik ennek az ügynek a háttérében, — vélte Grant megfontolva. — Lehetséges, hogy pusztán a pénz volt az, mely kísértésbe ejtette ezt az embert, de könnyen lehetséges, hogy itt egészen más dolgok játszottak közre, melyek a tárgyalásnál nem kerültek szóba.

— Már engedje meg, — heveskedett Norton, — csak nem akarja velem elhitetni, hogy az ilyen árdás, bármínő körülmények között, megbocsátható és értéketes?

Grant egy kis ideig elgondolkodva nézett maga elé, azután tévován fordult a barátjához: — Tisztességes embernek tart engem, Norton?

— Őnt? — Norton nevetett. — Kedves öregem, vagy százszor láttam önt a törvényszéken, mint orvosszakértőt, amikor én még elnökö voltam. Grant professzor tisztességes ember-e? Azt hiszem mi jól ismerjük egymást.

— Köszönöm a jó véleményét. Emlékszik még arra, mikor hagytam abba munkámat?

— Megálljon csak! Igen, tudom, mintegy hat hónappal az én nyugdíjbejelentésem előtt. Ennek most közel három esztendeje.

— Ugyvan. Ez mingyárt Fred Allan nagy pers után történt. Elmondandó önmek most egyet és mást, ami akkor a per színpalán között játszódtott le.

— Igen? — és Norton szinte gyanakodva nézett régi jó ismerősére.

— Nem tudom, emlékszik-e még a pár részleteire Allan ellen? Gyilkossággal vádolták...

— Hogyne, — szakította félbe buzgóan Norton.

— Allan kis birtokán egy nővel lakott, aki nem volt a felesége. Egy szomszéd megvetően szolt erről a nőről, mire Allan nekigrögt és folytatta... Körülbelül ez volt a tényállás.

— Ugy van. És mert a mi törvényeink a nagy felindulást nem veszik enyhítő körülménynek, ha a tett elkövetésekor valójában nem volt beszámíthatatlan, ilyenformán bizonyos volt, hogy Allan a villamosszékre került. A védelem ugyan, mint az ilyen esetekben mindig, azon igyekezett, hogy bebizonyítsa Allan beszámíthatatlanságát, melyek szakértői vélemény kellett erre a célra bemutatni. Ebben a pörben az azonban igen nehéz dolog volt...

— Mert Allan semmi szín alatt sem akarta megnevezni azt a nőt, aki nála lakott és aki tettének egyetlen tanúja volt, — vetette közbe Norton. — Hiszen én magam vezettem ezt a pert és emlékszem, hogy újra meg újra felszólítottam, figyelmeztettem, hogy ezzel a konokszálgal elvét az egyetlen alkalmat arra, hogy póre kedvezően végződjék.

— Engem hittak meg akkor orvosszakértőnek, hogy elmondjam véleményemet, — folytatta Grant. — Nem tudom, de az idők folyamán az ember mégis csak eltompul. A vádolt ellenkezése, aki semmiképpen sem akarta megnevezni a tanút,

nem volt rám különösebb hatással, legfőkébb ha megbocsáthatatlan butaságnak néztem. Azután meg nekem igazán nem volt az az érzésem, hogy Allan, mint beszámíthatatlan, büntetés nélkül kerüljön ki ebből a pörből. Véleményem szerint ez az ember megérdemelte, hogy bűnösek mondják, ahogyan az ügye megmutatkozott.

— De hiszen éppen az ön véleménye alapján... — szakította félbe, elcsodálkozva Norton.

— Mingyárt rátérek erre, — folytatta Grant történetét. — A tárgyalás első napján már végezték azzal a néhány tanúval, akit a védelem állított. Másnap került volna a sor a véleményemre, azután a vád és a védelem beszédjére és délután már várható volt az ítélet. Estefelét tehát a lakásban voltam és irasztalommal dolgoztam, hogy a pör menetele alapján megírjam jelentésemet, melyet másnap délelőtt elő fogok adni. Munkámban azonban váratlanul megakasztottak. Látogató jött, egy fiatal hölgyet jelentettek be. A lányom volt.

— Gyermekét vannak? — kérdezte elcsodálkozva Norton. — Azt hittem, hogy egyedül él.

— Van egy lányom, — és Grant maga elé mosolygott. Azután elomlóyodott és folytatta: — Néhány hónappal eelőbb nézeteltérés támadt közöttünk, mely könnyen elszakítható volna minket egymástól örökre. Beleszeretett egy férfiba, akinek a felesége, mint elmebeteg volt egy intézetben. Ez a szegény asszony még élhelhetett volna éveket, de a férje nem akart tőle elválni, mert a boldogtalan világos perceiben nagyon szenvedett volna ennek tudatában. Ezért kért a lányom, egyezsem bele egy olyan összeköttetésbe, melyet sehogy se hagyhattam jóvá. Talán, a mai fiatalóság... ha a feleségem még élt volna... Lányom még akkor este elhagyta házamat, én meg annak a férfinak még a nevét se kérdeztem meg tőle.

— És ez volt...?

— Ugy van, ez volt Allan, — mondta Grant. — Az eset pontosan úgy ment végbe, ahogyan azt Allan a törvényszéken elmondta. De mielőtt a rendőrségre ment, szentül megfogadatta lányommal, hogy mint tanút semmi szín alatt se fog jelentkezni. És most, Norton, a lányom, egyetlen drága szép és jó gyermekem, tőden csúszva hevert előttem és könyörgött, hogy mentsem meg azt a férfit, akit az ő élete!

— Segített rajta? — kérdezte feszülten Norton.

— Igen, azt tettem. Másnap reggel a törvényszéken megállapítottam, hogy a törvény értelmében Allan nem volt beszámítható, amikor nagy érzelmi indulatokról volt szó. Legjobb bizonyítéká annak, hogy semmi szín alatt nem akarja megnevezni az egyetlen tanút, akinek vallomása segíthetne rajta és így megmenthetné az életét. Fiatalabb kollegám, aki ugyancsak véleményét kellett, hogy adjon, elcsodálkozva csatlakozott fejtegetéseimhez, mindenben. A felmentés után feladtam praesitomat egészen. Törvényszéki szakértőnek igazán nem voltam már való.

— És a lányom?

— A múlt évben lett Allan felesége, miután az első asszony meghalt. És íme, Norton, ilyenformán én is megvásárolható voltam, a lányom boldogsága volt az áram.

Csendes, eseménytelen vasárnap délután. A kis orosz falucska ádult nyugalom fekszik. Valahol egy ór néz az aprilis poros messzeségbe. A szalmatetos orosz házak sötét szobáiban magyar gyerekek heverésznek a szalmán. Előkerülnek a hazai lapok, levelek.

Csend! Gondolat! Hazaszállás!

Valaki halkan nevet. Talán a tisztántúli falucska ragyogóan tiszta szobájából indult el ez a kacagás. A másik könyves szemmel mered a foltos, piszkos falra! Odahaza néhány hete temettek el a dunántúli temető fűzfái alá Valakit.

A sarokban egy hónapig szedezőzködik. Felkanyarítja derékszíját és kifordul a kilincs nélküli orosz ajtón. Nekivág az útnak. Orosz lányok kísérik szemmel a magyar katona biztos, nyugodt lépteit. Aztán elmaradnak.

A honvédek elő a céljához: Tábori kórház. Az egyik szobában fekszik a bajtárs. Jó-kápi, szélesállú magyar gyerek. Fialat, alig 21 éves.

Magabaroaskadva hever a szürke tábori pokróc alatt. Mellette felbontatlan levél. Hazulról jött. De a szegény sebesültet nem érdekli. Csendes magabaroaskadásban bámul egykedűen a lábféltre meszelt mennyezetre. Félre se néz, amikor nyílik az ajtó.

— Szervusz, testvér! — hangzik az ajtó felől.

Erre se mozdul, csak halkan, szintelen hangon mondja:

— Új le!

Csak ennyit! Nem többet.

Csend! Fájdalmas gondolatok!

A vendég nem tud hozzákészteni a beszélgetéshez. A sebesült sokkal fásultabb annál, semhogy ő fogjon hozzá a társalgáshoz.

Gondolkodik!

Eszebe jut, mint rohan eszevesztett haraggal a vörösök közé, amikor a parancsnokát köztük látja. Aztán valami kegyetlenül odavág a jobb karjára. Fordul egyet. Aztán nem lát többé semmit. A köztűzhelyen ebred, majd ismét magához öli a jótékony sötét! Kedves szavakra riad. Vöröskereszt névréke tesz, vesző körülötte. És akkor megtudja: levették a karját. Mit fog most tenni odahaza! Mit tud adni magának és mit tud adni másnak!

Es most már hancosan gondolkodik:

— Ami a legjobban fáj, kinek kellek én ezután? Nincs az a nő, aki megosztaná velem az életet. De ki is lenne! Hiszen...

A vendég lelkesülten közbévág:

— Figyelj, Péter. Epp ezért jöttem! Nem úgy van! Figyelj már ide, no! Hadd olvassam föl!

Es izgalomtól remegő hangon, reménytelő dobogó szívvel kezdi olvasni:

»Lányhűsők«

Magyarárva teszi hozzá: Papp Jenő cikke. Es betűről-betűre végigolvassa. Szavai nyomán előbb csendes csodálat, később halvány, megnagyvó mosoly jelenik meg az elgyötört, fáradt arcon. Erzi az írő sorainak igazságát:

... s az a nő megismeri majd, hogy mi a hazai föld halála, a lányok lelken kezesül, akik a magánéletben, a női karok csodálatos erejével visszahelhetik őket oda, ahol egészséges korukban álltak: az ép és vidám emberek sokaságába.

Es a félkarú hős ép kezét mellére téve imádkozik. Es ebben az imában valakinek valamit megköszön a front!

SZÍNHÁZI KRÓNIKA

ELMONDJA:
PAPP JENŐ

Miért keresi a Pirandello-darabban az ismeretlen szerzőt az a hat szereplő, akiket a Vígszínház majdnem két évtizedes pihentetés után újra a lámpák elé szólított? A zseniális olasz író szerint ez a hat életrekelte szerep-ember nagyon mérges, nagyon elégedetlen és elkeseredett, mert az író nem fejezte be őket. Ha kézbe kaphatnák felületes apjukat, a meggondolatlan író, talán meg is vernék. Szeretnék végigélni sorukat s jobb híjján betérnek egy színházba, ahol éppen folyik a próba egy dús giccsből. A hat boldogtalan szereplő szővívője ráveszi a meghökkent igazgatót, hogy a műsorra tűzött csapnivaló klasszikus mű helyett hallgassa meg az ő történetüket, amelyről csökönyösen azt állítják, hogy az nem színdarab, hanem a valóságos és durva élet. A színgazgató megszimulat valamit ebből a hatásos »bizarr«-ságból is megengedi, hogy saját kitűnő színészei számára a színpadra pottyant ismeretlenek előjátsszák azt, ami bennük rekedt. A hat idegen szereplő többször bele is kezd mondanivalójába, amiből sötét és végzetes családi botrány bontakozik ki, sok szennyel és még több terhes sexualitással, amit a színpad igazi színészei, akik felcsaptak hallgatóságnak, kuncogva fogadnak és számtalanszor megzavarnak. Az első épkézláb jelenetet, amely egy rossz hírház »előkeltő« szalónjában játszódik le s ahol az apa éppen elakarja csábítani mostohalányát, akit nem ismer meg: az igazgató rögtön utána akarja játszani saját színészeivel. Mire kitör a botrány, mert a hat idegen, akik a maguk nyomorult és sorsszerű életüket akarják végigcsinálni, felháborodva tiltakozik az igazi színészek rutinja és modorossága ellen. Most ők nevetnek a színészeknek. Makacsul hajtogatják, hogy az ő teendőjük nem játék és nem szerep, hanem a brutális valóság.

Az igazgató felvilágosítja őket: azt nem lehet színpadra vinni. Csak a valóság égi mását. Az a költészet! Ezen addig vitatkoznak, míg a nézőtéri közönség figyelme már majdnem nullára száll alá. Végül is két gyerek-szereplőn beteljesedik meghatározott sorsuk, meghalnak s a másik négy dolga végezetlenül távozik a színről, mert a reakjuk s az emberre nehezedő végzet miatt itt a földön semmit se lehet befejezni. Eltávoznak, roskadozva soruk súlya alatt, a kietlenségbe és magányba, ahol tovább emészthetik önmagukat.

A mű mélyértelmű, ezt már a tizennyolc év előtti bemutatás után is megállapította a kritika. Más kérdés, hogy a játék és valóság megévezésző keveredését meg tudta-e írni Pirandello úgy, hogy abból ne csak a beavatottak értse-
nek, hanem a nagyközönség is élvezhesse. Pirandello mondanivalójának lényege a Vígszínház mostani előadása után is nehezen megközelíthető, pedig ez az előadás Hegedűs Tibor komoly és értékes rendezése alapján szinte már kézzelfoghatóan világos. A nagytömeg még se fogja élvezni sohasem. Az idők sem alkalmasak arra, hogy hosszasan lekössék a figyelmet abban az irányban, hogy mi a játék és mi a valóság — ma.

Még erkölcsi területen se, amelynek problémái pedig örökéletűek. Ehhez a fényűző szórakozáshoz habzó jólét és gondtalan holnap kellene. A színházat elismerés illeti, de a darab eléggé időszerűtlen. A nézőtér süket, az esztétikai és filozófiai légtorna magasiskolája pillanatilag nem érdekli. A háború érdekli. Az pedig eléggé vaskos valóság. Néhány bravúros alakítást jegyezzünk meg fel, így a Mihályi Ernőét (az igazgató), Somlay Artúrét (az apa), Benkő Gyuláét (a fiú), Tolnay Kláriét (az elzüllött leány), Ladomerszky Margitét (az anya), Orsolya Erzsébetét (a tragika) és Köpeczi Boóc Lajosét (a sugó).

Tolnay Klári — Somlay Artúr

(az igazgató), Somlay Artúrét (az apa), Benkő Gyuláét (a fiú), Tolnay Kláriét (az elzüllött leány), Ladomerszky Margitét (az anya), Orsolya Erzsébetét (a tragika) és Köpeczi Boóc Lajosét (a sugó).

Egy kis szívet rajzolt ceruzával...

Írta: JOHN AWER

Mary kisasszony volt a neve a gépirónőnek, aki már öt esztendeje dolgozott M. Reh irodájában. A főnök és kisasszonya nap-nap után elvégezték munkájukat, jó reggelt és jó estét kívántak egymásnak, de különben nem törődtek egymással.

Egy napon benyitott az irodába M. Smith, régi üzletfél, aki utánanézne, hogyan áll a számlája. Mary kisasszony történetesen éppen ekkor ment a postára. M. Reh tehát megkérte látogatóját, hogy várakozzék néhány percre. A főnök visszament a szobájába. Smith leült a kisasszony íróasztalához. Egy ideig mire se gondolva, eljárt az írógéppel: azután felvett egy ceruzát és kezdte delyesen, de halkán eldobolt vele egy divatos melódiát. Az írógép mellett hevert fellapozva egy füzet, melybe Mary kisasszony a főnöke levelezését írta gyorsírással.

Egyszerre csak M. Smith elmosolyodott. Kissé büszkén, kissé öntelten. Eszébe jutott ugyanis, hogy ezen a szép májusi reggelen, irodába menet, az úton rámosolygott, igen határozottan, egy csinos fiatal leány. És mielőtt közben egyre játszogatót a ceruzával, arra a csinos szőke jelenségre gondolt, tisztára elfelejtkezett a számlájáról és akárcsak egy hódítására büszke legényke, a kisasszony kitérte a füzetből ezt a lapot és eltüntetette az itatóspapír alá. M. Reh diktált Mary kisasszonynak egy levelet és amikor befejezte, Mary kisasszonynak úgy tűnt, mintha a főnöke kutatóan nézné.

Akkor este eszmélt rá Mary kisasszony, hogy már régtől fogva szereti Reh urat. És hogy ez a ceruzaszíveskedés kifejezése annak, hogy ez a derék és igen szerény ember ugyancsak szereti őt, amely eljárás igen illett Reh úr jelleméhez. Mary kisasszony másnap reggel illetékesebben igyekezett az irodába, útközben vett néhány szál halványrózsaszín székfűt és betette a vázába, mely eddig mindig üresen állt Reh úr íróasztalán.

Reh úr iamarosan meg is kezdte:

— Ez a székfű honnan való?

— En hoztam, M. Reh! — mondta Mary.

M. Reh azt akarta mondani: Mi vitte erre? — de ekkor vette csak észre, hogy Mary kisasszonynak milyen finom kis keze van, hosszú, vékony ujjacskákkal, mire bólintott: — Hát... igen, ez nagyon kedves... kedves...

Most mind a ketten hallgattak. Azután M. Reh gyorsan megállapította:

— Hogy el ne felejtsem: gyorsan készítsen egy számlakivonatot M. Smith számára.

... És ezen a nyájas májusi estén eszmélt rá arra M. Reh, hogy már régtől fogva szereti Mary kisasszonyt.

De erről nem beszéltek. Végre eljött a nap, melyen M. Reh megkérdezte Mary kisasszonyt:

— Jönne-e velem kirándulni?

És Mary kisasszony ragyogó szemmel nézett a főnöke szemébe:

— Nagyon szívesen, M. Reh!

*

Ez a házasság igen boldog volt. Egy alkalommal M. Reh azzal a medaillonnal játszogatót, melyet a felesége mindig a nyakában viselt és ekkor meglátta, hogy egy kis zár van rajta.

— Hát ebben mit rejtegetsz, Mary? — kérdezte. Mary a haja tövéig elpirult és gyorsan eltüntetette a medaillont a ruhája kivágása alá.

— Hadd, kérlek, ne nézd meg... mert... mert... akkor még talán ki is nevetnél engemet...

És mert Reh úrnak nem volt rá semmi oka, hogy ki nyomozza ezt az ártatlan esetet, jólelkűen lemondott a kis titok felderítéséről. És ezt okosan tette, mer ebben a medaillon nem volt más, mint egy kis darabka papír, melyre ceruzával egy kis szív volt rajzolva.

*

Amiből kitűnik, hogy a nagy boldogsághoz nem kel- lenek mindig nagyszerű tettek és sorsfordulatok, néha elég egy egészen egyszerű M. Smith, amilyen van jó néhány százezer, egy játékos hangulat és valami, amit még ötletnek se lehet nevezni...

NŐI VILÁGHIRADÓ

Az egyiptomi kormány a közeljövőben törvényjavaslattal terjeszt a parlament elé, mely által az eddigi, a Korán rendelkezésein alapuló választási gyakorlatot alapvetően megreformálják. A koránjog szerint még ma is minden muzulmán férfi feleségét minden bírói ítélet nélkül, egyszerűen »fel is út, le is út« alapon házából kitilthatja; ezzel a »válás« megtörtént és a házasember mentes minden kötelezettségtől eddigi feleségével szemben. A válások száma az egyszerű »formalitás« miatt állandó emelkedést mutat: 1939-ben még csak 53.435-ra rúgott, míg 1942-ben már 68.055 feleség vált földönfutóvá... Az így elvált asszonyok sorsa túlnyomó részben meg volt pecsételve: az utcára kerültek és ott is maradtak. A férj a gyerekeket is anyjukkal együtt kikergethette házából és 1942-ben 56.023 ártatlan gyermek vált áldoztatávé a szigorú vallástörvényeknek. A kormány végre elhatározta, hogy a családvédelem érdekében megszünteti e lehetetlen állapotokat és törvényileg fogja a választ modern alapra helyezni, úgyhogy ezentúl csak bírói ítélet alapján válhatnak a házastársak.

*

Kevesen tudják, hogy a jólnevelt japán leánynak nevetés közben száját el kell takarnia, illetve be kell fednie. Ugyancsak az udvariassági gesztust kívánják tőle ha értékes holmit mutatnak neki; ezáltal bebizonyítja, hogy behellelte nem méltó arra, hogy ilyen kinézetet érintsen, illetve megtisztátalanságon...

*

A párisi Haute Couture egyik legjobban foglalkoztatott vállalata jelenleg a »Maison Carven«. Tulajdonosnője nemrég olyan merész volt, hogy világgá kürtölte: kizárólagosan »kis figuráknak« dolgozik. Ezt a hirdetőményt a reklámszakemberek durva propagandisztikus hibáinak minősítették, miután egy hölgy sem szereti bevallani, hogy »kistermetű...«. Madame Carven jobb lélekűvé várt bizonyult, mint a hivatásos reklámlektan: majdnem a megnyitás napjától kezdődőleg szalonjában csak úgy nvüzsgött az elegáns közönség. Ez a siker ékesen bizonyítja, hogy nincs nagyobb hiba, mint elvi mérlegelés alapján a női lélek esetleges visszahatásairól elmélkedni...

*

Innsbrukból jelentik, hogy a »Höhere Staatslehranstalt für Frauenberufe« (Magasabb állami tanintézet női foglalkozási ágak részére) most fejezte be első »mesterházi-asszony-tanfolyamát«. A felolvasásokon és gyakorlatokon kizárólagosan gyakorlott háziasszonyok vettek részt, akik elsősorban szakemberek útmutatása alapján tudásukat és képességeiket »mesterséggé« fejlesztették. Így született meg az új elnevezés »Meisterhausfrau« — »mesterháziasszony«!

*

A müncheni beteglátogatónővér Darchinger Magda ebben a háborúban az ötödik német nő, akit a Vaskeresztel tüntettek ki. A hadművelleti területen működött egy katonakórházban és légítámadás közben halálmegvető bátorsággal mentett ki sebesülteket, mielőtt maga súlyosan megsebesült.

*

Először történt a dán parlament történetében, hogy nőt választottak az elnökségbe. A baloldali parasztpárt képviselőnőjét, Gattier-Schmit Inge asszonyt, az országgyűlés második alelnökévé választották.

*

Svájci háziasszonyok a következő izletes kenyérrel való pástétomot ajánlják vaj, sajt vagy lekvár helyett: Vegyünk fél kiló nyers savanyúkáposztát, vizezzük jól meg, vagdaljuk apróra, keverjük egy közepes nagyságú hagymát és sós uborkát (szintén jól megvagdalva) hozzá, továbbá egy nagy reszelt almát és egy kávéskanálnyit mustárt. Az egészet összeöntjük savanyú tejjel, vagy shamis majonézlel és fél napig állni hagyjuk. Azután kenyérre kenhetjük, amelyre — persze ha van és ha egészen finomat akarunk vendégeinknek nyújtani! — előzetesen vékonyan vajot is kenhetünk... Tessék kipróbálni!

ANDREA TESTVÉR

kereszt központjának, amely ilyen gyönyörűen és korszerűen szereltette fel ezt az ötszáztagos kórházat, intéző testvért és ápolónókat bocsátott rendelkezésére. A kórház kötözőnői és műtőnői között pedig sok az önkéntes ápolónó: ezeket társaságomból, baráti körömből toboroztam.

— És mi ifj. Sorg Antalné szerepe a kórházban?

— *A Vöröskereszt igazgatósága a kórház karitatív vezetőjének nevezett ki. Hetenkint kétszer karitatív nap van itt, a sebesültek ilyenkor fogkefét, fésűt, szappant, cigarettát kapnak. Néhány hónapig nemcsak itt dolgoztam, hanem a X. kerületi Horthy Miklós-kórházban is, ahol ma hatszázötven sebesült keresi a gyógyulást. A Horthy-kórházban a X. kerület hölgytársadalmából szerveztem meg a karitatív szolgálatot és karitatív vezető voltam. Helyemet később átadtam Korbuly Jánosnének, aki itt a 202-esben volt.*

— Hány órákor jön be reggel a kórházba?

Mosolyog. Magától értetődően mondja:

— Fél nyolc-nyolckor. Sok az elintéznivaló. *Tíz naponként 24 óráig vasúti, üdítő szolgálóban is vagyok.* Harminc hölgyet szerveztem meg, velük kimegyek a sebesültek vonata elé, a katonákat cigarettával, virággal és süteménnyel várjuk. Amikor behozzuk őket a kórházba, már itt a helyem. *Súlyos műtételnél a katonák arra kérem, hogy legyenek mellettük, fogjam a kezüket.* De nemcsak a betegségeikben vagyok mellettük, hanem gyógyulásukban is. *Minden rokkant gyógyult katonának állást szerzek.* Amikor kilép a kórház kapuján, már *elhelyeztem vagy a Nemzeti Bankban vagy egy másik bankban, vagy a X. kerület valamelyik gyárüzemében, vagy valahol vidéken. Alandóan levelezek a vidéki városok polgármestereivel, főispánjaival, akik az álláskeresésben nagy segítségemre vannak.* Meglepő és megható, hogy mindenütt, milyen

készséggel és erős segítő szándékkal találkozom. Mindenütt azt tapasztalom, mivelhét kérelemmel fordulok az emberekhez, kibuzgvan belőlük a jószág. Asszony-barátnőim is mennyi szeretettel és lelkesedéssel állnak mellem a karitatív munkában!

— Hogy érzik magukat a gyógyult katonák új állásaikban?

— Ugy látom, nagyon jól. A gyógyult katonának, amikor kikerült a kórházból, továbbra is irvekszem gondiát viselni. Elintézem minden ügyes-hajos dolgát, családi ügyeiben

is résztveszek. *A rokkant katonák részére továbbképző polgári iskolát állítottak fel és én erősen szorgalmazom, hogy minél többen tanuljanak. A kórházba is tanárok járnak be, akik festeni, rajzolni és inarművészetre tanítják a sebesülteket.*

— Nagyon megváltozott a magánélete, amióta a kórházban dolgozik?

— *Semmi sem változott.* Korán kelek és ezért sokkal több az időm, mint azelőtt volt. Gyermekeim délelőtti iskolában vannak, az uram is dolgozik, amíg itt vagyok, nincs otthon szükség rám. Délután családoknak, otthonomnak élek. Este operába, hangversenyre, társaságba járok.

— Nem tulságosan sok ez? Nem fáradt?

— Nem, egy cseppet sem. A korai záróra miatt korábban fekszem le, mint azelőtt. Amióta dolgozom, vidám és boldog vagyok. *Jó érzés segíteni.* A kórház pedig második otthonom. Mindenkit szeretek itt. Kitiűnő parancsnokunk van, elsőrangú orvosi karunk, remek intéző testvérünk, nagyszerűen lehet itt dolgozni.

Bekopognak az ajtón. Sorgnéet keresik fontos ügyben. Végigmegyünk a folyosókon, lépten-nyomon megszólítja egy-egy sebesült. Sorgné, vagyis Andrea testvér, mindenkinek tudja a nevét és mindenki gondját-baját ismeri. Memóriája valóságoslag megdöbbent. Türelemesen és kedves érdeklődéssel hallgat meg mindenkit. A sebesültek csilllogó szemmel és bizakodón néznek rá. Mielőtt elbúcsúznak, azt mondja:

— A legnagyobb ajándékot kapom itt mindennap: az emberi hálát. A katonák bizalma, ragaszkodása, szeretete igazán megható. Húsvét napján az egyik sebesült, akinek mind a két kezét elvitte a golyó, azt mondta nekem: »Csak az fáj, hogy nem tudok összekulcsolt kézzel imádkozni Andrea testvéreért.« Amikor ilyen emberi érzések áramlanak felém, úgy érzem, érdemes élni...

Rendkívüli idők rendkívüli tulajdonságokat váltanak ki az emberből, új oldaláról mutatják be. A veszélyben a gyöngye erősnek bizonyul, a közönyös lelkesnek, a tétovázóban teremtő erő ébred. Korunk fölfedezi a Nót, akit eddig jóformán csak dísz tárgynak és kedves csecsebecsének becéztek, vagy legjobb esetben az ott-hon örangyalának neveztek ki. A nóma kibújít a négy fal közül és derekasan megállja helyét az életben. Gyöngédséggel és bájjal átítatott áldozatkészséggel, leleményességgel és ki-foghatatlan energiájával csodát művel.

Ifj. Sorg Antalnét, a társaság ünnepeit szépasszonyát, a neves építész feleségét a 202-es Vöröskereszt Hadikórházban kerestük fel. Amikor a kórház földszintjén megkerdezzük, hogy hol találjuk meg, senki sem tudja megmondani. Talán a műtőben, talán a könyvtárban, talán valamelyik betegágyánál, vagy esetleg a konyha körül. Elindultunk felfedező utunkra. Végigjártuk a négy emeletet, benéztünk a kórtermekbe. Napsugár és mosoly mindenütt. A kórháznak nincs kórház-hangulata, inkább egy nagyszabású modern szanatóriumra emlékeztet. Vagy egy szépen berendezett üdülőre, ahol a lábadozó beteget kedves biztatással és bátorító hittelemmel vezetik vissza az életbe. Fehér falak, fehér ágyak, fehér párnák és minden szobában zene. A rádiókat a Főméltóságú Asszony ajándékozta.

Ifj. Sorg Antalnével egyik kórterem ajtaja előtt találkozunk. A Vöröskereszt uniformisát viseli. Szőke haja vidáman kandikál ki a fátyol alól.

Megkérjük, mondja el »karrierjének« a történetét. Szerénykedik, esodálkozásunkat elhárítja. Bevezet a gazdagon fölszerelt szép könyvtárszobába és azt mondja:

— Egy évvel ezelőtt a Vöröskereszt X. kerületi fiókja elnökké választott. Minthogy egész életemben arra törekedtem, hogy segítsék embertársaimon, a mai súlyos időkben fokozottan ki akartam venni részemem az áldozathozásból. Mivel tudnék ma legjobban segíteni? *Elhatároztam, hogy berendezek egy ötszáztagos hadikórházat.* A Vöröskereszt kórház céljára két iskolát jelölt ki. Az uram megnevezte az egyik iskolát, terveket készített és a régi épületből, nagy átépítéssel, tökéletesen modern kórházat épített. *A teljes átépítés, az uram, vagyis a Sorg Antalné Rt. ajándéka volt.* A felépített kórházat be is kellett rendezni. Az erre való pénzt a X. kerület gyárüzemeinek bőkezű vezetőinél gyűjtöttem össze. A hatalmas összeget ányujtoltam a Vörös-

A HÜTLENSÉG ISMERTETŐJELEI

Dr. G. H. Chatoubst, a híres válóperes ügyvéd irataiból veszem az alábbiakat.

— ... Mielőtt hűtlenségről beszélünk, tisztázzuk az alábbi kérdéseket:

Lehet-e hüllen az, aki szeret...

Szerethet-e az, aki hűtlen...

Mi a hűség, mi a hűtlenség és mi a szerelem, — vagy van-e egyáltalán hűtlenség, mert hűség, az igenis van.

— Hűtlenség is van — fogják mondani s ezt is elismerem, de nyomban meg is állapítom, hogy itt, a legtöbb esetben túlzásokba esünk.

Az első kérdésünk az volt, — lehet-e hüllen az, aki szeret? Tudniillik, sok olyan ügyfelem volt, akik megdöbbenve kiáltottak fel: — Ime, hűtlen lett, pedig mindig azt mondta, csak engem szeret.

Megmagyaráztam ezeknek, hogy a hűtlenség még nem jelenti azt, hogy nem szeretünk valakit. Ezzel meg is feleltünk az első kérdésre. Igenis, követhet el hűtlenséget az is, aki szerelmében belénk, — ez nem vitás. Mikor követ el hűtlenséget az, aki szerelmes s ennek dacára is hűtlen lesz? A legtöbbször éppen az kényszeríti bele a hűtlenségbe, akit szeret. Azzal, hogy azt az érzést érleli meg az illetőben, hogy szerelmét nem viszonzózzák. Az ilyen szerelmes lelkében felborul a hűség egyensúlya, elkecsereedett, amolyan „nekibúsult” lesz és ebben a minden mindegy, felborzott hangulatban hűtlenné válik. Azt a legtöbbet elhiszik, hogy valaki bánatában „iszik”, miért volna kevésbé elhízható, hogy valaki bánatában válik hűtlenné? Ez a hűtlenség tehát nem jelenti mindenképp az elhűződést, a vissza nem vágódást és a vissza nem térést. A szerelmes szív dacolhat, jogadalmakat lehet, hűtlenné lehet, de egyszer minden körülmények között visszatér ahhoz, akit szeret. Hosszú tapasztalataim alapján állítom: azt, aki szeret valakit, a legtöbb esetben ez a valaki kényszerít hűtlenségre viselkedésével, elriasztó modorával, fölösleges, elutasító kacajával. Azt is tapasztalatló tudom, hogy az ilyen természetű hűtlenek kilencvenkilenc százalékában a szerelmes férfiak sorából kerülnek ki, miután a nők, általában következtessébe a hűségben. Az asszonyi művészet egyik fontos tétele a férjrel való bántatás is s ha hűtlenséget nem akar, tanulja meg: a férfi ördögien hiu teremtés s ezt a hiúságot, ezt az öntelenséget, vagy mondjuk így: „ezt a felsőbbrendűséget” nem szabad túlságosan megbántani soha a feleségnek.

Egyazonos kérdésnek látszik, de lényegében egészen más a második kérdés, hogy: „Szerethet-e az, aki hűtlen?”

Vannak ugyanis olyanok, akik csak hűtlenek lesznek, de olyanok is, akik arra születtek, hogy hűtlenek legyenek, — ezek a hűtlenek. A született, az erre teremtődött lelkek. Amint vannak született jók vagy született gonoszlevők éppen úgy vannak született hűtlenek. A második kérdés ezekről szól. Hogy szerethetnek-e az ilyen természetűek? Igen, szerethetnek.

Miről ismerni meg őket? A született hűtlen férfi — piperkőc. Sok benne a női vonás. Állandóan tetszeleg és tetszeni akar. Mindent úgy csinál, hogy ő maga tessek. Ha nő lettem volna, soha feleségül nem mentem volna egy úgynevezett „szép juhoz”. Ezekkel van a legtöbb baj. Több, mint amennyit egy nő elviselhet. A pe-

dás, tiszta és rendes férfi még nem piperkőc. A született hűtlen kitűnő udvarló, a született hű: szögletes. A született hűtlenek rendszerint üres lelkűek, üres emberek, mindig nagyképek, lenézők, túlzottan tudatosak, nyakendők csokrában, frizurájukban, minden külsőségben. A született hűk: mindig hanyagok kissé a külsejükben és józian, szívből kacagók.

Férjiakról van szó, mert nők között nincsenek született hűtlenek. A nő hűségre született s minden ezzel ellentétes állítás rosszhiszemű vagy ostoba.

A nő a jóság és a hűség, a nő az élet áldása.

Ha letaszítjuk magasatos útvjáról, az más. Egy nő hűtlensége mögött mindig súlyos okok bujnak meg.

Mi a hűség?

A kiegyensúlyozott életvonal, élettartalom.

Kivéve a született hűtleneket, még minden hűtlen megbánta tetteit s szeretné a dolgot meg nem történné tekinteni. Nem általánosítottok, de majdnem minden esetben igaz, hogy a máról-holnapra bekövetkezett túlzott kedvesség, váratlan gyöngédség, hirtelen jött puha jóság, legalább is gyanakvásra méltó okok, miután mindez a jövőtevés, a megbánás palástjában takarogtat valumit, amiben ludas az illető.

És mi a hűtlenség? Hazárdjáték, ahol csak veszteni lehet. Illúziót, békét, boldogságot. Játék a puskaporos hordóval, amelyről soha nem lehet tudni, mit röpit a levegőbe s mi marad utána. A legtöbb esetben kiábrándulás és sok esetben — semmi. Felrobbantott családi életet, vagyont, nyugalmat, mindent, amiért élni és dolgozni érdemes.

És a szerelem? Erre már nem olyan egyszerű a felelet. A vonzalom még nem szerelem. A vágyódás se szerelem, a tetszés sem az. A szerelem: maga az élet, az életvirulás, az élettavas. Rövidlejtárú tavasz, de szép. Csupa tartalom, olyan ajándék, amely az embert az örökkévalóság tényezőjévé avatja. Sugara elkísér a nyárba, az őszbe, sőt a télbe is.

Ezért nem minden hűtlenség bűn s megbocsátható a szerelem szép emlékeiért, a visszatérő, messzelejáró sugaraikért.

Melyik hűtlenséget nem lehet megbocsátani? A javíthatatlan hűtlenséget. Több száz válóperes ügyemben mindig ezt az álláspontot képviseltem.

A hűtlenség, ha csak úgy jó, mint ahogy egy téglá is eshet az ember fejére, ha az utcán megy, — nem vigasztaló tény, soha el nem múló sóhajnak nyitja meg az útját, de — van egy „de”-je. Az hogy — de nem az igazi volt, mert az igazi én vagyok. A gyógyszerek közt is vannak keserű pilulák, mégis gyógyítanak. Ha nem vennők be őket, talán elpusztulnánk. A hűtlenség is keserű pilula, de ha csak egy vagy két szem van belőle, még elbírható.

— Könnyű nekem, — fogják mondani ismerőseim, — ötvenéves elmúltam és elfelejtettem megönműni. Pedig nem is felejtettem el. Mindig gondoltam rá, csak meglehetősen okos embernek tartom magam s az okos nőket elbűlő nem szeretem. Két dudás egy csárdába nem való, olyan butát pedig még nem találtam, aki elhinné, hogy akkor is szeretem, ha hűtlen lennék hozzá. Ilyen nő, azt hiszem, igazán nincs.

Nagy Dániel

DAPHNE DU MAURIER HALOTT ÉJSZAKÁK

Az angol tengerparton, Helford környékén nyaralók szavától hangos a vidék. Lent az öbölben kirándulógözösk és yachtok horgonyoznak. A Helford-tanya helyen, valaha a St. Columbo kastélya állt; emléket már csak néhány meredek fatörzs. A táj megkapó szépségén kívül mar nem emlékeztet semmi más arra az időre, mikor a szépséges lady Dona nyaralt itt gyermekével. A csöndes nyári estén magányos turista evez a folyón felfelé. A folyó kettős torkolatánál meglepődve látja, hogy egy harmadik elágazás is van. Ezen a sötét, fákkal szegélyezett folyamagon evez tovább. Kísérteties a csönd, de mintha valami halk suttogást hallana! Semmi... csak a levelek zörögnek. Ott fent a parton a holdvilág fényben egy férfi és egy nő alakja bontakozik ki? Ostobaság; csak a fák árnyéka az. Félreletes az éjszaka; a turista megfordítja csónakját és gyors evezőcsapásokkal az öbölben horgonyozó jachtjához siet. Térképben a kicsiny elágazás nevét keresi. A „Kalóz folyója”. Különös, furcsa folyónév, ugyan miért kapta? Nem érdemes ezen gondolkodni, álmos, aludni tér. És álmodni kezd. A kis folyóelágazás öblében a francia katói karcú vióriása horgonyoz. A kastély újra ott áll a goncozott park közepén, úti-batárjáról éppen most száll ki lady Dona.

Igy indul a mese és a könyv lapjain egy gyönyörű XVIII-ik századbeli romantikus szerelem története elevenedik meg. Az alakok remek megrajzolásában, a hőskö kiűnő jellemzésében és a párbeszédnek görkölényében sághben rejlenek azok az értékek, melyek Daphne Du Maurier könyvét sikerre fogják vinni. (Singer és Wolfner-kiadás.) H. A.

HERMANN HOSSMANN EGYÉL, VAGY ÉHENHALSZI!

Hermann Hossmann személyes élményeit mondja el ebben a kitűnő, lebilincselő könyvben. Egy szegény svájci fiatalember kevés pénzzel és hamis elképzelésekkel kerül New-Yorkba. De akaratla, bátorosága, leküzd a legnehezebb akadályokat. Rengerget kaland és izgalmas esemény váltakozik ennek a közvetlen stílusban megírt könyvnek lapjain. Tanulságos olvasmány fiataloknak és öregeknek, mindenkinek, aki a kalandot szereti. (Griff-kiadás.) —s. —gy.

MELOCCO JÁNOS

BOCCACCIO ÉLETÉNEK REGÉNYE

A költő és tudós tollával írta ezt a könyvet Melocco János. Az olasz reneszánsz világát kelti életre a krónikás nűségével és olyan izgalmas-fordulatosan, mint akármerlyik jó kalandregény. Boccaccio páratlanul érdekes élete pereg le előttünk e könyv lapjain, ki korának nemcsak csípősnyelvű, huncut frója — a „Dekameron” szerzője volt — a novellairodalom úttörője és mestere, hanem előkelő udvaronc és pompás diplomata is. Élete a betű és a szellem, a latin és olasz szó, a lélek mélységes tisztelében, kutatásában és művelésében telt el. A korai reneszánsz Firenzeje és ennek a kornak sok izgalmas eseménye — így például az Endre—Johanna gyilkosság, melynek Boccaccio szemtanúja volt — teszi izgalmassá ezt a pompás könyvet. Ez a regény igazi nyereséges irodalmunknak. (Dante-kiadás.) —s. —gy.

Jószagú, langyos este van. A tanyák békességben alszanak. A dülölkön nem mozdul semmi. Az istállóajtókon tejszag ömlik ki csendesen. Csak a rozs susog áldott esőről a tanya mögött.

Kérges Balázs a kanapén ül, az asztal mellett. Jobbkezeiben csontnyelű bicska villog. Balkezeiben egy értelmes karéj kenyér. Azon jókora, gyengeavas szalonna. A kenyér alatt, a kisujj táján egy fej vereshagyma várja a sort.

Balázs először ájtatosan vág a kenyérből egy falatot. De úgy, hogy egy fia morzsa sem hull le belőle. Azt a szájába dugja. Utána a szalonnából nyisszent, ami olyan gyenge, mint az írósvaj. Azt is a szájába takarítja. Utána küld egy szabályos kerek hagymát.

A lámpa az asztal fölött pislog. Rozsdás világot zúdit lefelé. Megvilágítja a Balázs őszhajú édesanyját, aki a fiával szemben, a könyökére támaszkodva hallgat. És sárgabarnára meszeli a menyecskét is, aki az ura mellett ül.

Balázs illedelmesen eszik a nagy csendben. Néha ránéz az édesanyjára, meg a feleségére. S míg a szalonna felséges ízét kortyolgatja, az vágódik az eszébe, hogy de nagy láрма lesz mingyárt ebben a tanyában. Mármint akkor, ha ő bepattintja a bicskát.

Mert reggel két százast kapott a mamától, hogy nesze, kedves gyerekek. Itt az adókönyv. Fizess be rá száznyolcvan pengőt, egye ki a fene. Ő be is utazott a vonaton a városba. Be is fizette takarosán a pénzt a tethelyen. Hanem, amikor a városban lődörgött és várta hazafelé a vonatot, meglátott az egyik bolti kirakatban egy csudagyönyörűséges szép, asszonyi fejre való kendőt. Egy félórái nézegette. Elgondolta, milyen illedelmesen lapulna az az ő felesége selymhájához vasárnaponként.

Dehát az ő asszonyának ilyesmire nem ad a mama pénzt. Ha egy kötő kell neki, azért is egy hónapig veszekszik, míg kegyesen megengedi, hogy megveheti. Szégyen ide, szégyen oda, de az asszonynak még azok a ruhái vannak mind a sublótban, amiket a lányságából hozott. Ő, a valóságos ura, nem tudott neki venni még.

Igy bámulta ő a csodás kendőt a városi kirakatban. S addig nézegette, míg valami ismeretlen erő behúzta a boltba. És meg is vette a kendőt rögvest. És amikor selyempapírba csomagolva a tarisznyába dugta a drága kincset és kifizette a tizenöt pengőt, akkor eszmélt csak rá, hogy milyen veszedelem kerekedik ebből a vásárlásból.

Balázs pirosaprikát szentel a szalonnára. Meg is sózza a fehér ételt. Méltóságteljesen, ráérősen eszik. Mert tudja, addig nem lesz hiba, amíg ő a szalonnával, meg a bőrével rágalmazódik.

Nézi a két asszonyi népséget. S ezer kendő ugrál egyre a szeme előtt.

Balázs igen lassan eszik. De bárhogy húzza is az időt, egyszer csak elfogy a markából a kenyér. Eltűnik a szalonna, a hagyma is.

Be kell pattintani a bicskát. Balázs megtörüli a kés pengéjét a nadrágláncjában. Nagyt sóhajt. S mindenre elszántan nyúl a nagy vizespohár után. Meghúzza alaposan. Aztán ránéz a mamára.

Az öregasszony nem várakoztatja meg a fiát. Már szaval is neki takarosán.

— Befizetted az adót?

— Be.

— Mennyit hoztál vissza.

— Semmit. — robbant ki Balázsból egyszerre a szó. Az öregasszony eltájtja a száját. Nagyt lélezkzik. Neki-fohászódik. És már mondja is a rigmust, de nagybetűvel:

— Mit csináltál a pénzzel, te akasztani való!

— Ezt vettem! — kapja elő Balázs a tarisznyát és odadobja a kendőt az asztalra.

Az öregasszony kibontja a csomagot. S mikor meglátja, hogy kendő van benne, felugrik.

— Ezért adtál ki húsz pengőt?

— Csak tizenötöt! — mordul el újra az ember.

— Ezért a cifra rongyért, ezért a nyomorúságért volt szíved annyi pénzt kiadni, pedig tudod, milyen keservesen tudunk szerezni egy árva pengőt is. Maholnap koldúsok leszünk, te meg ilyeneket veszel! Persze, azért adtál érte pénzt, hogy a drágalátos feleséged még jobban páváskodjon! — kiabálja a mama elkeseredve.

Az asszony elsápad a sértő kiáltásokra. Ő miatta van az egész háborúság, tisztán érzi. Ha az ura nem akart volna neki kedveskedni, nincs semmi hiba. Így pedig egy kendő miatt nem lesz többé megállása az anyósa előtt. Neki sem, az urának sem. Hallani fogják a kendőért a veszedelmet egy esztendeig is.

Az öregasszony csapkodja a kendőt az asztalhoz. A pokolba kívánja azt is, aki a divatot, meg a ruhát kitalálta. A fia hallgat. Nem felel semmit. Az asszony lapul.

— Tönkre akarsz tenni teljesen! Azt számítod, hogy koldulni is elmehetek, csak a feleségedem legyen új kendő! — mondja sorba a mama a szólást és a földhöz vágja az adókönyvet.

Amikor egy pillanatnyi csend lesz, az asszony szólal meg nagy nyugodtan.

— De, édesanyám, Balázs nem nekem hozta a kendőt!

— Hát kinek? — kerekedik ki a csodálkozástól a mama szeme.

— Magának! — mosolyog a menyecske szeliden és az urára kacsint.

— Hát persze, hogy édesanyámnak hoztam, csak nem enged még szóhoz sem jutni, — morog szaporán az ember.

Az öregasszony néz a menyére, néz a fiára, a kendőre. S eláll a szava. Eszébe vágódik, hogy neki az összes életében az ura soha nem vett semmit. Se a városból, se a vásárokból nem hozott neki még egy tüt sem. A fia sem hozott. Csak most. Dehát miért ugyan?

— Úgy kizöldült már édesanyámnak a fekete kendője. Ebben nagyon szép lesz vasárnaponként, ha az asszonyokkal a templomba megy — hadarja a menyecske mosolyogva. — Kösse csak fel, édesanyám, meglássa, milyen szép lesz benne.

Az öregasszony nézi a kendőt. Beszélne, de a váratlanságtól nem tudja, mit. A menyé ezalatt már be is köti az ősz fejet és tükröt tart elébe.

— Nézze csak, milyen takaros lett!

— Olyan, mint húszéves korban! — mondja jókedvűen Balázs.

A mama elmosolyodik. Régi fiataltsága, boldog lánykodása jut az eszébe. Akkor ő is a tükör előtt igazgatta magát mindig. Akkor ő is tudta, milyen a legfrissebb divat. Akkor még szép volt.

— Nézze meg magát a nagytükröben — kiabál boldogan Balázs.

A mama odamegy a falitükrökhöz. Félősen belenéz. Aztán elmosolyodik. Egyszerre megszépül. A hangja is csengőbb lesz.

— Szép kendő! Szépet választottál nekem, kedves gyerekek!

És az új kendő alól ezüstcseppek peregnek le ráncos arcáról. A fiatalok körülölelik. Úgy hallgatják boldogságos sírását.

Mikor eláll a könnyek esője, a mama hátbavágja a fiát. — Hát a feleségednek mért nem vettél egy ilyen kendőt, te málészájú?

— Veszek neki is — nevet boldogan Balázs és megöleli az édest.

DIVAT

Barna-fehér, petytyes selyemruha, szoknya dűsan húzott, csipőrsze simaszabású

Sötétkék 3/4 ujjas (robemanteau) kabát ruha, végiggombos, szélesen beállított selymresszel, kivarrt övrésszel, fehér csipkéből összeállított galétkával

Acélkék-szürkecsíkozású Jersey-ruha, 3/4 ujjal, fehér betéttel

Kék-pirosmin, kókéselyemruha, vasalatlan ráncokba rakott alj. Kimonoszabású ujjak

GEIGER PÁL
szalonjának
modelljei
VI.,
Andrássy
út 23

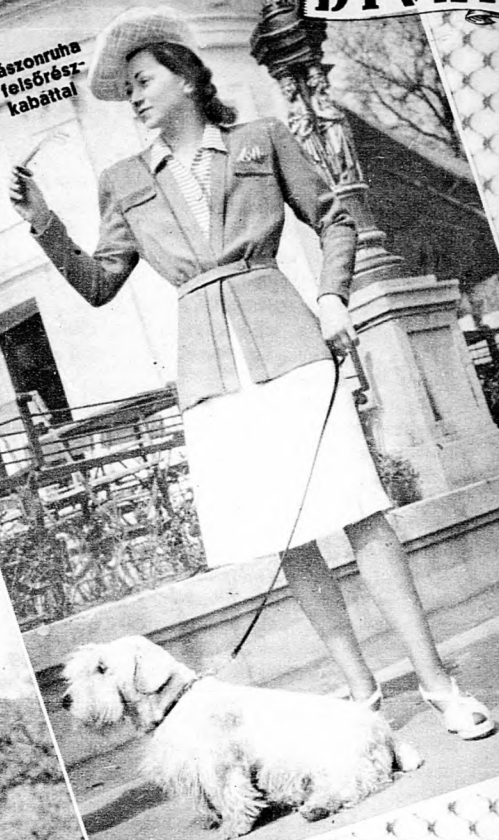
Mogyoróbarna-fehércsíkozású tiszoknyájú, lerakott szoknyájú ruha, piros-fehér övvel

Tiszta selyem ró pettyes, a gombolás mentén húzott nyári ruha

Fehér lenvászonruha piros-fehér felsőrészsel, piros kabattal

Tisztaselyem, színes-mintás imprímé délutáni ruha széles övrésszel

Pepita szövettel, tisztaselyem ingblúzzal

Fekete-mályvaszín-mintás hernyóselyem szövetkabát ruha anyagával bételeve

H O L Z E R
magy. kir. udv.
szállító divatház,
IV. Váci-utca 24. sz.
modellje

Divatképeink

Nem rongyolunk!

Nem bizony, nem rongyolunk! Az a mohó kapkodás, amellyel némely asszony a még fellelhető shantung, hernyóselyem- és gyapjúanyagok után lohol, több mint visszatetsző. És az a hölgy, aki merő ház-asszonyi gondoskodásból három kosztümrre való nyersselymet tartalékol a jövőre — megérdemelné a legszörnyűbb büntetést: tízéves, sötétzsinű, hosszúszkodás ruhában járjon életfogytiglan.

De a ruha életörömet is jelent. Öntudatosabb, szebb, kedvesebb a nő a csinos ruhában. És ezért ne vegyük el asszonyaink kedvét az öltözködéstől. A férfiaknak is jobb, ha ápolat, jókedvű nők állanak mögöttük. Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy hány ezer ember, milyen sok család kenyerét jelenti a divatipar. Azokat a munkásokat nem lehet csak úgy egyszerűre átképezni... A nők tehát öltözködjenek, de finoman, ízlésesen. Mérséklettel.

Régi vonalak járnak vissza új ruháinkban. Jó tíz évvel ezelőtt viselték azokat a szoknyákat, amiknek széles, külön szabott a csipőrése. Szabónőnyelven «teik» a neve. Az az előnye, hogy ügyes szabással eltüntetni a kezdődő kis pocakot...

Üreg kabátból új ruha a háborús divat egyik sztárja. De bármilyen régi ruhát fel lehet frissíteni egy csipkés gallérrkával és főképpen ezzel az újszabású, tresszel díszített széles fűzőszerű övvel.

A háromnegyedes ujj és a pici, japánszabású ujj egykettőre kedvelté lett. A háromnegyedes ujjnál csak ara kell vigyázni, hogy túlsóvány nő ne csináltasson magának ilyet, rettenetes, amikor a félig hosszú blúzujjból véget nem érő esontos csuklók lógnak ki.

Mindig próbálnak valami újat, most is, dacára a korlátolt lehetőségeknek. Így például, a gombolás mentén húzott ruhaderék, ebben a formában ismeretlen volt. Alítottlag előnyösen tüntet el holmi oktalan gömbölyüskéket, melyeket asszonyaink oly bőszen igyekeznek letagadni...

Az agyonüthetetlen imprimé természetesen itt van megint. Akinek eddig még nem volt, minden női raffiniátát latbatva könyörög kedvence bollosának egy utolsó, fellelhető imprimémaradékért. Ha vászonból, ha selyemből: imprimé nélkül nem nyár a nyár. Az úgynevezett elegáns ruhákhoz kis kabátokat is készítenek csontszínű, vagy piszkosszürke szövetből, melyet a ruha anyagával bélelnek.

Azért mondhat mindenki, amit akar egy jó fehér szoknya és hozzá egy színes rövid kabát a legpraktikusabb... Elnyúzhatalan. Reggeltől estig lehet viselni, fürdőhelyen éppennygy, mint Budapesten, hivatalban, színházban, társaságban, bevásárláshoz, látogatáshoz... Okos asszony nem feledkezik meg róla.

Izsáky Margit

Szépségápolás

A napfény és a kvarc a kozmetikában

A napsugár gyógyító hatását már a legrégebb idők óta ismeri az emberiség. A primitív népeknek istenként imádták a napot és ez a túlzott tisztelet nemcsak fényének, hanem inkább gyógyhatásának tulajdonítható. Ezt a gyógyhatást az orvostudomány számos tapasztalatával megerősíti és különböző formában használja föl sok betegség leküzdésére.

A városi ember nincs abban az előnyös helyzetben, hogy a napsugár gyógyító erejét töretlenül kaphassa, mivel a poros levegő eltéríti eredeti irányától és visszaveri a hasznos sugarakat. Ezért ajánlják az orvosok betegek számára a magaslati vagy tengerparti napozást.

Aladárs a napfény hatása a különféle tuberkulotikus megbetegedéseknél és számos bőrbajnál. Szaporodik a napozás következtében a vörös véresejtek száma és ezzel együtt jár a betegnél az étvágy fokozódása és a súlybeli gyarapodás.

Különböző bőrmegbetegedéseknél, zstros, pattanásos arcnál kúraszerűen ajánljuk a rendszeres napozást. Legtöbbször nemcsak szárító hatást fejt ki a napfény hanem a különböző artisztátalan-ságokat előidéző baktériumoknak az élet-lehetőségét rontja és így baktériumölő hatása. A rendszeres napozás segítségével kis hámlasztást érhetünk el és a levált hámréteget új egészséges bőrréteg váltja fel.

Hajhullásnál szintén a napfény jótékony sugarat állítják meg gyakran a foltymatot és serkentik újabb szálak termelésére a hajhagymákat. Ezért oly hölgyek, akik hajlamosak rendellenes helyen főlőles, szőrszálakra, óvatosan napozzanak, mert számos esetben a napozás nem kívánatos módon megerősíti a szálakat.

A napozásnak egy hátránya van: hogy nem lehet úgy adagolni, mint a gyógyszer. Elég egy borús nap és a szépen el-képzelt gyógykezelés menete fölborul. Ezt a tökéletlenséget kiküszöbölte a technika a mesterséges napfény bevezetésével. A kvarclámpa koncentráltan sugározza ki magából a napfény ibolyántúli, gyógyító sugarait.

Nem akadályozza e gyógykezelést a rossz időjárás, sem pedig a szabad levegő hiánya.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Nyári gond“ A széplők kifejlődését megakadályozza a fényvörös krém és pudr rendszeres nappali használata. Szíjre a széplők elhalványítására fehérítő krém használata ajánlatos.

„Virágzó mandulafa“: Kovács Anny, közölje pontos címét, mert az Önnek küldött levelet a posta nem tudta kézbesíteni.

A siker titka

EGYÉNI SZÉPSÉGÁPOLÁS

FÖLDESNÉ „JUNÓ“ kozmetikai intézetében

IV., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 24. SZÁM

Vitaminos széptőszerek. Végleges szőrtelenítés. Díjtalan tanácsadás, levél útján is

APRÓ HÁZI GONDOK

A legszebb abrosza tele van gyümölcs-foltokkal? Ne búsuljon, itt a kitűnő szer, ami segít, az ön háján:

Gyógyszertárban vásároljon nátrium-sulfitot, ebből egy mokkakanálnyiit keverjen össze néhány csepp ecettel. A gyümölcs-foltokat kenje be ezzel a péppel. Pár pernyi száradás után a foltokat melegvízben szappannal mossa át.

*

Úgy találja, a kimosott ruhái nem elég fehérek? Ennek okozója a helytelen mosás és a rosszminőségű szappan is lehet. A legközelebbi mosáshoz a következőket ajánlom:

A fővívizbe, minden 3 liter vízhez 2 evőkanál sót tegyen. A megsárgult ruhát meglepően kiféheríti.

*

Ön arról panaszkodik, hogy törülközőiben penészfoltok vannak? Legközelebb száritsa ki a törülközőket, mielőtt a szennyesládába rakná, így a bajt elkerülheti; most pedig a következőképpen hozza helyre a hibát:

A penészfoltos fehérműt nedvesítse be. Gyuíjtson meg egy kénlapot és tartsa a foltos részt a kénfüst fölé. Ezután melegvízben, szappannal mossa át a ruhát.

*

Az ebédő-kredenc márványlapja elvesztette a fényét? Bizonyára szapanos-vízzel tisztította. Márványlapja újra a régi fényében fog ragyogni, ha megfogadja tanácsomat:

Olajba mártott flaneldarabbal tisztítsa meg a márványlapot, szárass ruhával törülje át, szőrijn rá hintőport és szarvasbőrrel dörzsölve, visszakapja fényét.

*

Apró, fekete foltok vannak a mosdószivacsán? Ön bizonyára sohase tisztítja a szivacsot és a fekete folt nem más, mint a felgyülemlett szenny.

A szivacsot tegye egy kis tálkába, öntődjön rá annyi melegvizet, hogy teljesen ellepje, adja a vízhez egy citrom kinyomott levét, áztassa egy napig a szivacsot, napjában többször nyomkodja ki. Ha rendszeresen végzi a tisztítást, a szivacs hosszabb ideig tart és nem lát többé azon fekete foltokat.

*

Ezüstjein apró karcolások vannak? A tisztításhoz bizonyára sódolt vagy rosszminőségű ezüsttisztítószert használt. Ime egy kitűnő, házilag előállítható ezüsttisztítószert:

Egy pohár vízben oldjon fel egy kávékanálnyi sőt, egy deka borkövet és két evőkanálnyi ecetet. Mártson egy puha flanelruhát a folyadékba és dörzsölje erősen át az ezüstöket. A fényesítéshez száraz, puha ruhát használjon.

CSÖNDES BESZÉLGETÉS Simor Erzsivel

Új lakásának rendezgetése közben lepjük meg Simor Erzsit. Szobáinak ablakából verőfényes tavaszi kép tárul szemünk elé, messzi a budai hegyek zöldelnek felénk. A művész nő otthonában éppen olyan szép, szőke és sudár, mint a színpadon, a szeme meg a szája körül valami újfajta légység ömlik el. Hónapokig Olaszországban filmezett, nagy sikerei voltak, amióta hazajött, most látjuk először színpadon. A kritika is, a közönség is megállapította, hogy színészilag sokkal érettebb, fejlettebb és csillogóbb, mint az elmúlt években.

Megcsodáljuk lakását, amelynek berendezését, mint mondja, nagyrészt maga tervezte.

— Szeretek rakosgatni, formálgatni. Soha sincs türelmem, ahhoz, hogy átadjam magamat a pihenésnek. Amikor tétlenül ülök, tüstént megrohan az aktivitás láza. Mindig az az érzésem, hogy kár minden percért. Hiszen úgysem érek rá semmire. A színház, a próbák, a szerepek, a háztartás szétszaggatják napomat. Aztán néha nyárs-polgári hajlamok törnek fel bennem. Rettenetesen szeretek varrni, ez a kis terítő is a kezem munkája. Azonkívül szenvedélyesen és gyönyörűen stoppolok is.

— Nagy a sikere az operettben?

— Hát! Istennek. Ha titokban komoly irodalmi szerepekre vágyódom is, szeretem a szerepemet és mindig újra megállapítom, hogy az operett nehéz műfaj a színész számára. Az éneklés, a táncolás nem minden, az operett-színésznőknek kell, hogy remek prózája is legyen. A drámai színész három felvonáson keresztül csillogtathatja prózáját, az operett-színésznőknek tíz mondatba kell sűríteni minden érzelmet, mosolyt és könnyet. Aztán nem elég a szép ruha, viselni is kell tudni. A vérbeli operett-színész nő nem bejön a színpadra, hanem megjelenik. Az operett számomra idegen terület, eredetileg prózára készültem. Énekelni csak azért tanultam, hogy szebben beszéljek, hogy leszokjam a hadarásról. Aztán egyik filmben egy kis dalt kellett énekelnem és ekkor kiderült, hogy énekelni is tudok.

Kinyitja kék szemét:

— Pályám valahogy rosszul kezdődött. Túlságosan hamar dobtak ki a színpadra, túlságosan kezdő voltam még, amikor a közönség elé kerültem. *Mesterségemet a színpadon tanultam meg. Bizonytalanságomat és féltelmemet sokan merevségnek és hidegségnek látták. A közönségnek ezt az előítéletét apránként tudtam csak legyőzni.*

— Mi van a filmezéssel?

— Amióta hazajöttem Olaszországból, több forgatókönyvet olvastam el, de nem találtam még nekem való szerepet. Persze, a színpadot jobban szeretem, mint a filmezést, mert a színházban közvetlenebbül érintkeztem a közönséggel. *A film hatását tulajdonképpen csak a producer éreke éri meg. Mindazonáltal a film éppen olyan művészet, mint a színház, csak a két terület játékmódja különbözik egymástól. Eppen ezért nem véletlen, hogy nagy színészek nem tudnak filmen játszani. De filmezni mindenki szeret, csak az nem, akit nem hívnak.*

— Egyike a legjobban öltözködő pesti színésznőknek. Sokat törődik ruháival?

— Magánéletem ruhái nem nagyon érdekelnek, de rendkívül ambicionálok, hogy a színpadon is, a filmen is jól öltözzem. Egy-egy filmehez hat-nyolc ruhát csináltatok, azokat később átalakítom és mindennapra elhordom. *A filmruha a tömeg ízlését szolgálja és divatot irányít. A színpadi ruhánál, különösen az operettben az eredetiség, az ötletesség a legfontosabb. Kitombolhatom fantáziámat, olyan ruhákat csináltatok, amelyeket színpadon kívül sose viselhetek. Nagy öröm számomra, amikor a közönség halk morajjal honorálja egyik-másik színpadi ruhámat. Ugyanis a színház nemcsak a fülnék, hanem a szemnek is ezél.*

Hirtelen felugrik:

— Kiszaladok a konyhába, új receptet próbálok ki. — Jó étvágyat!

»MINDENKITŐL TANULOK« mondja Kovács Károly

Kovács Károlyt új szerepkörben fedezte fel a közönség is, a sajtó is. Kedves, vidám, fiatal szerelmest játszik a Taecskóban, ő, aki eddig öregembereket, intrikusokat, vagyis úgynevezett karakterfigurákat elevenített meg. Eddigi alakításainak sokféleségében sokszorosan megmutatta már, milyen színes egyéniség, milyen gazdag skálájú tehetség. Ma pályájának újabb jelentős állomásához érkezett el, ebből az alkalomból kerestük fel.

Megelégetten, derűsen mondja:

— Tudja, a magamfajta színész számára, aki eddig mindig ellenszenvesnek mutatkozott a színpadon, valószínűleg langyos fürdő a szimpatikus figura. A közönség rokonszenve természetesen mindig affelé a színész felé fordul, akit a jó ember szerepében lát. Természetesen az intrikus szerepe is művészi feladat, de azért otromba dolog, amikor egy magántársaságban valaki odaszól nekem, hogy: »jaj, de utáltam magát ebben vagy abban a szerepben...« Vagy: »nem is tudtam, hogy maga ilyen kedves ember...« Amikor intrikust játszom, az emberek azt hiszik rólam, hogy magánéletemben is emberevő vagyok.

— Tulajdonképpen hogyan került ebbe a szerepkörbe?

— Pályám kezdetén szerelmes színésznek szerződtem a Vígyszínházhoz. Abban az időben rettenetesen sovány voltam, azt mondták: karakterarcom van. *Hízókúrára fogtak, de nem tudták kivárni, amíg meghízom és addig is eljátszották velem első intrikus szerepemet a Naplementében.* Fiatalkoromban öreg figurákat játszottam, most mire benő a fejmlágya, talán egyre több fiatal szerelmest alakítok majd. Ma hízókúrárt sem kell tartanom már.

— Könnyű volt-e az átmenet a súlyos szerepekről a könnyűre?

— Borzasztóan lómpalázás vagyok. Éppen ezért a színházban tökéletesen elzárkózom a külvilágtól. Ha látogató jön hozzám az öltözőbe, szigorúan tilos neki színházon kívül való dolgokról beszélni. Ami nem a szerepemmel függ össze, az kizökkent és idegesít. Sohasem akarom megtudni, ki ül a nézőtérben, nem akarom, hogy jatek közben bármi is izgasson.

Élénken magyaráz:

— Az öltözőm a másolik otthonom. Ott foglalkozom a szerepemmel, levelezek, sőt még pihenek is.

— Érdeklí a kritika?

— Nagyon. A hivatásos kritikusoktól kezdve a leggyeszebb díszlettologató munkás véleményére is kíváncsi vagyok. *Mindenkit meghallgatok és mindenkitől tanulok. A rossz kritika valósággal kétségbeejt. Igyekszem, hogy estéről-estére mind jobban kicsiszoljam magamat.*

— Mi pihenteti legjobban?

— A horgászás. Megnyugtát. A jó könyv is nagy öröm számomra. Sokszor az egész éjszakát átolvasom. Ilyenkor a legkülönbözőbb könyvek kerülnek a kezembe. Attól függ, milyen hangulatban vagyok. Néha egy detektív-regényre vágyódom, máskor meg Balzac-kal virrasztok hajnalig.

Szétárja karját:

— Ha rosszkedvű vagyok, vagy áhmos, kinyitom a rádiót. *A zene mindig magamhoz térít. Már egy verkitől is felvidulok az utcán. Szeretpet is zeneszó mellett tanulok.* Persze, csak a könnyűzenét szeretem. Érdekes, hogy a zene valami bűvös hatással van rám. *Mindent megteszek, mindenre hajlandó vagyok, amikor muzsikát hallok.* Ilyenkor örülök az életnek és szeretném, ha mások is örülnének...

NIVEA-CREME megfiatalítja bőrcét

A királynő lovagja

IRTA:
ANNETTE HELLSTRÖM

(11. folytatás)

»Ha a király egyszerű embernek, polgárembernek születik, tökéletesen megállná helyét, írja Axel a hosszú levélben, melyet Sophieinek szán. »A sors a kispolgári erények egész sorával látta el. Kitűnő családapa, mérsékelt, józan életet kedvelő, szorgalmas ember. Feddhetetlen jellemű, vallásos, szelíd... Szóval minden, csak nem király.«

A kaján sors valóban semmit se ajándékozott XVI. Lajosnak abból, amivel őseit oly bőkezűen felruházta. Nem adott neki fölényt, cinizmust, önzést, férfias szépséget, mint XV. Lajosnak. Nem adott határozottságot, páratlan önbizalmat, zsarnoki keménységet, mint XIV. Lajosnak. Lágy, szelíd szívet adott neki, ingadozó, bizonytalan akaratot.

— Doucement, Madame! Lassan, asszonyom! — szokta mondani a heves Mária Antóniának, aki dönteni, eselekedni szeret, mint anyja, Mária Terézia.

— Doucement — mondta most is, mikor versaillesi dolgozószobájában sápadt miniszterek álltak körül s az órák óta tartó kétségbeesett tanácskozást ezzel a kemény kis mondattal szakította félbe a királyné:

— Sire, döntsön végre!

— Csak lassan, asszonyom — felelte Lajos s az ismert válasz hallatán felkelt helyéről a királyné és az ablakhoz lépett. Kínézett a kertbe, melyre néhány nap alatt szürke ködököt bocsátott az ősz... A kert csendesen aludt, de messziről, a kastély bejárata felől fegyversörgés, lódobogás hangjai hallatszottak.

— Három órája tárgyalunk — gondolta a királyné elkéseredetten — és nem jutottunk semmire.

Három órája... De Mária Antóniának úgy tűnt, örökkévalóság telt el, mióta ijedt küldönc hívta a királyhoz.

— De hisz öfelsége vadászatot van... — csodálkozott a királyné.

— Visszatért, felség, hazahívták — felelte a küldönc s a király vadászruhában fogadta dolgozószobájában feleségét. Karosszéke körül sápadt miniszterek álltak. Egyikük remegő hangon jelentette a királynénak, hogy Párizsból mintegy uvolcezer főnyi tömeg vonul Versailles felé. Nagyrészt asszonyok, akik kenyeret követelnek.

— Asszonyok — mosolyog Mária Antónia. — Csak nem fogunk nőktől megijedni?!

— Sajnos, ezek a nők — mondja Necker, a pénzügyminiszter — vásárcsarnoki kofák, akikhez a legsötétebb elemek csatlakoztak.

Kofák... Halaskofák... A királyné ismeri őket. Mikor utoljára Párizsban járt, ezt kiáltották kocsija felé:

— Le az Autrichiennel! Lámpavasra vele!

Ezekre gondolt hát Axel, mikor tegnapelőtt este kelzásokot tett az Orleansi herceg valamely sötét tervére,

felbirelt asszonyokra, akikre nem lehetett a király.

— És Lafayette tábornok? — kérdi Mária Antónia. — És a Nemezi Gárda, melynek alakulását azért engedélyezte öfelsége, hogy legyen, aki megvéd bennünket?... —

— A Nemezi Gárda megbízhatatlan — feleli Saint-Priest miniszter.

— Lafayette is az! — kiált hevesen a királyné, aki mindig gyűlölte, kétszínűnek tartotta Párizs kedvencét, a Nemezi Gárda parancsnokát. — Ki véd meg hát bennünket?

— A palota testőrsége — feleli a király — és a flandriai ezred, mely tegnap érkezett ide a testőrség megerősítésére.

— Sajnos! — sóhajt Necker, aki tudja, hogy e sietve hívott ezred érkezése robbantotta ki a párizsiak dühét...

— Versailles ellenforradalomra készül — sziszegtek az Orleansi herceg béreenci a főváros fölébe. — Már el is hívta príbékjeit, akik szétkergetik a nemzetgyűlést, vérbefojtják a forradalmat.

Ez kellett csak az üresgyomrú párizsi csöcseléknek! A halaskofák a Grève-térre rohannak. Egyikük — fogatlan, kócos fúria — egy láda tetejére ugrik. Onnan rikácsol:

— Polgártársnők, asszonyok, testvérek! Ne tűrjük, hogy férjeinket, fiainkat felkoncoltassa a zsarnok! Ne tűrjük tovább, hogy éhezessen! Fel Versaillesbe! Kérjünk kenyeret az Autrichiennétől! Nézzünk a király príbékjeinek szemébe. Lássuk, mernek-e nőket bántani?!

— Fel, fel! — ordítják a többiek, akik az elébb néhány százan voltak csupán, most egyszerre többezren vannak. S férfiak is állnak mögöttük. Elszántarcú, félelmes alakok... Egyikük felvevő egy harangot... Dobpergés hangzik, rohanók százai közelednek. Mire elindul a tömeg, négyezernél több asszony siet soraiban... Négyezernél több, de ha valaki jól megnézné őket, észrevenné, hogy közülük mintegy ezer kócos parókát viselő, női rongyokba öltöztetett férfi...

Utban van már a menet, mikor a Nemezi Gárda, mely a rend fenntartására hivatott, eléjük áll. De az asszonyok nem hagyják magukat szétkergetni, annál is kevésbé, mert érzik, hogy a gárda csak parancsra eslekszik:

— Testvérek! — kiáltják a gárdistáknak. — Velünk tartsatok, ne a zsarnokkal! — s a gárdisták félreállnak az útból, sőt párszázan csatlakoznak a menethez.

Axel, aki lóháton igyekszik visszatérni Versaillesbe — egy napja Párizsban tartózkodott — a barrierék, a sorompók körül találkozik a tömeggel. Megsarkantyuza lovát s mezei ösvényre térve vágtat, mint a szélvész.

A palotába érve, Lamballe asszony lakására siet. Nem várja, hogy a ko-

mornyk bejelentse. Vele együtt lép a halványlila szalónba.

— Fersen gróf — csodálkozik Lamballené — ily szokatlan időben... — s ijedten mustrálja a sáros, poros, sápadt Axelt. — Beszéljen, kérem...

— Gyerünk a belső szobákba — kéri Axel — valahová, ahol nem hallhat bennünket senki — s miközben a selemkártyozású szalón egyik kis ajtaja felé tartanak: — Tudni szeretném, kik teljesítenek ma éjjel szolgálatot a királyné komornái közül?... —

*

Szürke köpenyét a palota fölé tartarta az őszi alkony, mikor a párizsi országot felől tengerzúgásszerű moraj hatol a palotába. Majd fáklák lángolnak fel s végelethatatlan tömeg bontakozik ki a félhomályból.

— Jönnék! — mondja a királyné, aki ismét a dolgozószoba ablakához lépett s férje és a miniszterek felé fordulva: — Most már döntenünk kell végre...

Dönteni!... De ki meri eldönteni, meneküljön-e a királyi pár, vagy maradjon s vegye fel a harcot a tömeggel?

— Asszonyokra nem lövötek — mondogatja a király s órák óta ez az egyetlen határozott mondata.

— Akkor hát meneküljön, Sire — könyörög Saint-Priest — ha kívánja, néhány katonával előre vágatok a Rouen felé vezető országúton. Elhárítok minden akadályt. Felséged meg se áll Rouenig. Onnan diktál majd ennek a hordának.

— Nem bánom hát, meneküljünk — válaszol rövid hallgatás után, ajkait harapdálva a király. Saint-Priest távozik, de néhány perc múlva visszatér... Késő már, késő! A királyi pár nem menekülhet. Mintegy százfőnyi tömeg behatol az istállók előtt lévő udvarra; megakadályozta, hogy a hínót kihozzák.

— Lovon hát, Sire — könyörög Saint Priest — arra van még mód, hogy az egyik oldalajtóhoz két lovat vezettessünk. Egyiken felséged indul, másikon a királyné öfelsége egy testőrral.

— Ilyen méltatlan menekülésből nem kérek — csattan fel Mária Antónia, akiben felébredt Mária Terézia lánya s Necker is a királyné pártjára áll.

— Közben a tömeg a kastélyhoz ért. A díszudvart elzáró rácsta csimpaszkodva követeli, hogy beengedjék. A rácstulso oldalról szoborarcú katonának, a flandriai ezred katonái néznek farkasszemet a fúriákkal. Egyik tisztjük a királyhoz rohan. Engedje, hogy tüzeljenek. Kezeskedik azért, hogy az asszonyok az első sortizra szétröbbsenek... De a király hallani se akar erről. Nem akarja, hogy miatta megsebesüljön valaki. Leüzen az asszonyokhoz: jöjjenek fel néhányan, adják elő, mit kívánnak.

Mialatt a küldöttség felmegy a királyhoz, a tömeg kettéoszlik. Az asszonyoknak eszükbe jutott, hogy a kastély egyik szárnyában ülésezik a

nemzetgyűlés. Fel hát a nemzetgyűlésbe!

— Adja meg atyuskánk, Mirabeau, amit a zsarnok megtagad — rikácsolják a nemzetgyűlés termébe rontva.

A képviselők csodálkozva fogadják a különös vendégeket.

— Mit kívánnak a hölgyek? — kérdi egyikük nevetve s mikor a »hölgyek« azt felelik, hogy kenyeret és a flandriai ezred azonnali elvonulását kívánják, Mounier, a nemzetgyűlés elmöke kenyérért és borért küld, majd a királyhoz siet.

— Parancsolja el innen felség a flandriai ezredet — mondja. — Ezek az asszonyok mindenre képesek.

A király habozik... Ki védi meg a kastélyt, ha a flandriaiak eltávoznak? A maroknyi hű testőrség?... Minisztereihez fordul... De azok némák, tanácstalanul néznek egymásra.

— Uraim — könyörög a minisztereknek Mounier, akit a jakobinusok rég rossz szemmel néznek. — Döntsenek, de arra kérem önöket, ha megtagadják az asszonyok kérését, ne velem küldjék a választ. En nem szállok szembe ezekkel a fúriákkal...

Ekkor lép be Lafayette tábornok, a Nemzeti Gárda parancsnoka. Párizsból jött vágatva a Nemzeti Gárda három „megbízható“ századának élén.

Kérve kéri a királyt, váltassa le a flandriai ezredet, mely annyira felingerelte a népet. O, Lafayette kezeskedik azért, hogy a kastély lakóinak nem törénéik bajuk. Itt marad a kastélyban. Személyesen őrzí a királyt s családját.

— Térjen hát vissza a nemzetgyűlésbe, monsieur — szól Mounierhez a király — mondja meg az asszonyoknak, azt üzenem: bízom bennük, bízom népem becsületében s ennek jeleül Lafayette tábornok Nemzeti Gárdistáival váltattam le a flandriai ezredet.

A király üzenetét egetvaró ujjongás fogadja a nemzetgyűlésben, ahol az asszonyokat nemcsak kenyérral vendégelték meg, hanem borral is. E borból s az elért sikertől megrészegedve rohannak ki társnőikhez.

De ekkor részegek már a kint táborozók is, — Ők is kaptak a borból — megragadják a fátylakat s vad kurgatás közben perdülnek táncra.

Lármájukat drámai dobpergés némitja el. Az udvart elzáró rács mentén sötét arccal vonulnak el a flandriaiak.

Néhány megvadult asszony a rács-hoz lép s arcuköpi őket.

Mély tisztelettel értettem a

Szücs és Márkus

divatház (IV., Petőfi Sándor-utca 18.) nagyrebecsült vevőt, hogy az üzletet — áruaktárával és régi, kipróbált személynzetével együtt — átvettam s azt a cég jóhírnevéhez méltó évtizedes szak tudással tovább vezettem. Előre is biztosítom a cég igen tisztelt vevőkörét, hogy a legmesszebb menő előzékenységgel igyekszem rendezésükre állni, hogy eddigi szíves bizalmukat továbbra is megtarthassam.

Csatári Ferenc

A jelenetet némán figyeli a kastély egyik sötét ablakából Madame Campan, a királynő első komornája. Majd megfordul s így szól nővérehez, a másik komornához. — A flandriaiak elvonulnak! Isten legyen nekünk kegyes, ma soeur!

A szobában csend van, sötét van. Madame Campan szép nővére az ablakhoz lép...

— A testőrség nem védhet meg bennünket bármily hűséges — folytatja Campan asszony. — Nézd, milyen rengetegen vannak ezek a kánibálok... — s valóban, ameddig a szem ellát, alakok nyüzsögnek a fátylak fényében. A két nő némán nézi a félelmetes képet.

Egyszerre összerendeznek. Valaki a szobába lépett, Campan asszony gyertyát akar gyújtani, de egy hang, Lamballe hercegnő hangja így szól suttogva:

— Nem kell világoosság, Campan! Vezessen a kis öltözőbe, mely a királynő hálószobájába nyílik.

A komorna most látja csak, hogy a hercegnő nincs egyedül. Magastermetű nő kíséri.

— Erre méltóztassék — mondja s a sötét szobában keresztül az öltöző felé haladnak.

*

Két órára jár az idő, mikor Lafayette parancsára végre elcsendesül a kastély környéke. De a tömeg nem vonult el. A tömeg kint táborozik a hideg kora-ösi esőben s a nagy udvar rácsa mellett fel s alá jár a Nemzeti Gárdából alakult őrség.

Fél kettőkor a király dolgozószobájában is elalszanak a gyertyák, öfelsége, Lafayette tábornok és a miniszterek nyugovóra térnek s lakosztálya felé indul a hűséges Lamballe a királyné is.

— Jóéjszakát, édesem! Ha ugyan létezik még számunkra jó éjszaka — mondja alig hallható hangon s hálószobája küszöbén megöleli madame de Lamballet.

A nagy szobában félhomály van. Egyetlen karosgyertyatartóban égnek csupán a gyertyák, — a levegőben narancsvirág-illat terjeng, az ablakok elé húzott függönyök egyike halkán suhog az őszi szélben. A szobához tartozó piciny öltöző ajtaja nyitva. A félhomályban egy harmadik, magas termetű komorna rakosgat ottan.

— Fáradt vagyok, Campan — mondja a királyné s hangja szenvedő. — Siesünk a vetkőzéssel.

Madame Campan behajtja a kis öltöző ajtáját. Néhány perc múlva csend borul a szobára.

Öt óra tájban lövés dördül odalent az udvaron, majd még egy lövés a távolban s a kettőt fülsiketítő láрма.

fegyvercsörgés, tompa zuhanás, üvegcsörömpölés követi.

— Nem értitek, az Istenért. — ordítja a Nemzeti Gárda sorairól valaki — hogy a fegyver véletlenül dördült el? — de a tömeget most már nem tartja vissza semmi. A tömeg benyomta a rácsot. Betödül az udvarra, rohan a kastély felé. Utjából elmosza a Nemzeti Gárdistákat. De a márványlépcsőn szembe találja magát a testőrökkel.

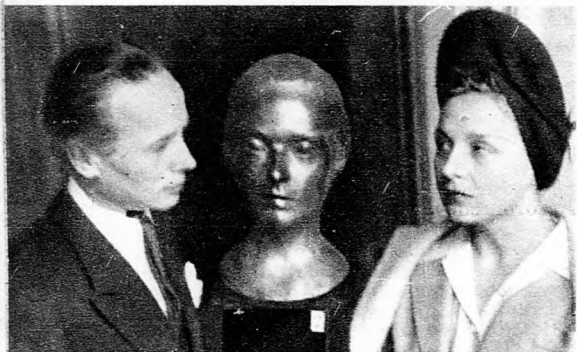
— Koncoljuk fel a király pribékjeit! — ordítják egymásnak a benyomulók s a fehér márványlépcsőn keskeny, piros vérpatakok csorognak.

(Folytatjuk)

A fájdalom öregít
Pyramidon
SZÜNTETI A FÁJDALMAT
BAYER

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter mondotta az ünnepi beszédét a Ranolder Intézet fennállásának ötvenedik évfordulóján (MTI felv.)

Olaszi Sándor szobrászművész mintázta meg Mezey Mária legújabb szoborportréját

Az Andrassy Színházban kétszázadszor játszották Muráti Lili főszereplésével Vaszary János »Egy nap a világ« című darabját

Szeley János lt. repülőfőrmester és neje Cencsek Klára városi tisztviselőné, Munkács

Az Operaház díszelőadásán mutatta be Kenessey Jenő és Krúdy Gyula »Az arany meg az asszony« című operáját. A két főszereplő Koréh Endre és Osváth Julia (Vajda M. Pál felv.)

Társasági futár

A KORMÁNYZÓHELYETTES özvegye az elmúlt héten látogatást tett a ceglédi vöröskeresztes szervezeteknél. Résztvett az ápolónőképzőtanfolyamok záróünnepélyén és a vizsgákon.

AZ OPERABARÁTOK EGYESÜLETE az elmúlt héten tartotta ezévi második ünnepi estjét, amikor Kenessey Jenő és Krúdy Gyula »Az arany meg az asszony« című operáját mutatták be. Az előadás előtt tagválasztó közgyűlést tartottak.

SZELECZKY ZITA hazatért rádványi üdüléséből és hozzakezdett legújabb filmjének forgatásához. A filmmezéssel párhuzamosan szerződéses tárgyalásokat is folytat, a jövő szezonban valószínűleg a Madách Színház színpadán látjuk viszont.

A OPERAHÁZ május végén tartja utolsó felújítását. Walter Rózsi címszereplésével a »Nyugat leánya«-t mutatják be. A Puccini-opera bemutatója után június 17-én bezár a színház.

BÁRÓ WIMPFEN IVÁN, a madridi magyar követség sajtóattaséja koktélpártit adott a Budapesten tartózkodó spanyol újságírók tiszteletére.

A VIDÁM SZÍNHÁZ jövő évi első darabjának főszerepére Rózsahegy Kálmánt szerződtette.

EGY FÉNYES ELJEGYZÉSÉRŐL kaptunk hírt: almási Szalay Zoltán eljegyezte Polgár Jolánkát, Lossonecy István nyugalmazott közellátásügyi miniszter unokahugát.

A PESTI TÁRSASÁG egyik legismertebb vezetője, Törley József, Törley Antal pezsgőgyáros fia a napokban vette oltárhoz a Cisztercita gimnázium kápolnájában Piukovich Máriát.

MEZEY MÁRIA elhagyta Lorántffy Zsuzsanna-úti otthonát és a nyárra a Svábhegyen bérelt villát.

A MÜNCHENI FILHARMONIKUSOK Oswald Kubista vezényletével két estén szerepeltek Budapesten. A hallgatóság között mindkét alkalommal ott láttuk

Zsindely Ferenc kereskedelmiügyi minisztert és feleségét, Tüdös Klárát.

GRÓF ORSSICH NANNOR, akinek különböző repülőbravurjairól annyit írtak néhány év előtt a Lapok, eljegyezte a budapesti argentin főkonzult leányát, De Gammas Suzannét.

MÉG NÉHÁNY ÉRDEKES ELJEGYZÉSI HIR: orádó Dombora Márta és báró Kray István, a Sajtókamara Ujságíró Akadémiájának titkára, Irsay Amália és Molnár István tüzérfőhadnagy, Galeazzo Pini olasz követségi titkár és Tahy Klára, néhai Tahy László volt ankarai követünknek lánya, a napokban tartották eljegyzésüket.

RÉKAI ANDRÁS, az Operaház kitűnő rendezője Olaszországba utazott. Firenzeben és Rómában tart előadásokat és megbeszéli Operaházunk olaszországi vendégjátékát.

BÁRÓ SZALAY-BERZEVICZY DÉNES és felesége ostffyasszonyfai Ostffy Éva a nyár végére várják a gólya érkezését.

ERKEL FERENC halálának ötvenedik évfordulójáról a Kisfaludi Társaságban Papp Viktor, a kiváló zenei író és zeneesztétikus emlékezett meg.

MURÁTI LILI bevonult filmgyárba, ahol a »Kölcsönadott élet« című legújabb Vaszary-film forgatását kezdte el. A második főszerepet Ilosvay Katalin, a kitűnő fiatal színésznő játssza.

FRANKFURTBAN bemutatták Herczeg Ferenc »Kékróka« című darabját. Hans Meisner meghívására a »Kékróka«-t Abonyi Géza rendezte.

FERENCsik János, az Operaház kitűnő karmagya, Stuttgartban vendégszerepelt a héten. Bartók és Kodály-műveket dirigált igen nagy sikerrel.

DOHNANYI ERNŐ gyönyörű zongorahangversenyt adott néhány nap előtt a Vigadó nagytermében. Schumann, Mozart és Beethoven egy-egy zongoraversenyét játszotta a fölé megszokott kristálytisztá művészettel és leheletfinom billentéssel.

GIGLI, a világ első tenoristája, tudvalevőleg a háború kitörése óta nem vállalt külföldi vendégszereplést. Most úgy hallottuk, hogy hosszas rábeszélésre elfogadta egyik budapesti hangversenyrendező vállalat meghívását és október végén két estén vendégszerepel a Magyar Művelődés Házában.

KODÁLY ZOLTAN előadónak hívta meg a kolozsvári Zenei Népiskola.

DANIEL ERNŐ, a kiváló fiatal zongoraművész, ezúttal harmadszor utazott Rómába, hogy nagyszerű hangversenysorozatát megismételje.

»SZÍNÉSZI VERSENY« rendezett a héten Pünköszt Andor, a Madách Színházban. A jövő szezon első bemutatójával ugyanis »Hamlet«-et választotta ki Várkonyi Zoltán címszereplésével és most Oféliát keres a kitűnő fiatal művész mellé. Három jelöltet hallgatott meg: Ilosvay Katalint, Szemere Verát és Serényi Évát. Döntés még nem történt.

KORÉH ENDRÉT, az Operaház kitűnő basszusénekesét meghívták Grácba, ahol Mozart »Varázsfuvola«-jának Sarastro szerepében fog bemutatkozni. Ezenkívül két önálló hangversenyt is ad.

ALBERT FERENC Svédországban, Dániában és Norvégiában adott nagyszerű hangversenyeket; a finn rádió pedig két helsinki koncertjét közvetítette.

A VÉGH-VONÓSNÉGYES Bécsben vendégszerepelt igen nagy sikerrel. Bartók V. vonósnéggyesét olyan tetszéssel fogadta a közönség, hogy a második téttel meg kellett ismételnit.

VIKAR BÉLA, a kitűnő költő, a Kálveala fordítója néhány nap előtt ünnepelte születésének nyolcvanegyedik évfordulóját.

HOLLÓSY GABOR

Gyönyörű Erdély

(Vadás fotók)

KÖRÖSFŐ

ÍGY

Halkan mondjad — hangosan hallik,
vissza ne verjék messzi falak.
Leírni talán nem is szabad.

Orcádra fessed rózsaszínnel,
bujtasd mosolyos csigaházba,
didergésbe és könnyű lázba.

Rejtsd pillád alá, meg ne lássák,
akadó lélekzetbe vessed.
Hogyha szereted, így szeressed.

KÁROLYI AMY

BÚCSÚZNI KELL.

Búcsúzni kell, a perc érkezett,
Hullat-e könnyet csillagfény szemed?
Keletre hív a Haza szent szava,
Elbúcsúztat-e kis szíved dala?
Mint szűzvirág a színes réteken,
Hozzám simulsz-e forrón, édesen?
Utószor tán az élet tavaszán
Átölel-e a két karod puhán?
Elszórva ajkad édes himporát,
Átvirrasztod-e azt az éjszakát?
Véres kard ég a messze táj felett,
Két szív zokog, mely annyit szenvedett.
Búcsúzni kell, maradni nem lehet,
Utolsó búcsút int felém kezed.
Susogjuk halkán, fájón, csendesen:
„Viszontlátásra, én egyetlenem!”

NEDECZKY GYÖRGY

BAKFISOK

Félig gyermekek még, de szemükben
már lángolva, nagymerészen
megcsillan Éva hívó igézete,
az első asszony titkos ígérete.
Félig gyermekek még, de fantáziájuk
már nem ismer gyermekmesét,
ki tudja, hányszor sirták keresztül
a vajudásnak kintelt éjjelét?
Ugy suhannak az utcán,
mint szende tavaszi virágok,
bűnerdő közepén nőtt
harmatos virulások.
Nem tudják, de sejtik biztosan:
az életnek velük nagy, szent célja van
és várnak, álmodoznak nagyon,
míg kinyílnak egy csodás hajnalon.
S ha kinyílnak: vonznak, igéznek,
titkokat, álmokat ígérnek.
Mosolyognak májust,
a fákra virágot kacagnak,
az égre énekes madárkát
és színt adnak a tavasznak.
Nem tudják, de érzik, hogy szívükben
életeket, sorsokat hordanak,
jövőbe néznek és énekelve
nekivágnak a bánatutaknak.

KÖNNYŰ LASZLÓ

ANYÁM ORGONÁI

Anyák napját a temetőben tartom,
Odaviszem a lila orgonát,
Mit ültetett ajtónk elé a kertbe
És május hóban mindig megcsodált.

Most kis csokorba kötve — árva lá-
nyod

A lelkedet szíved fölé teszem.
Benne nyílik ajtóm előtt a lelked
És nem hagyjuk el egymást sohasem.

ZSILINSZKY MARGIT

KALOTASZEGI KAPU

BORSZÉK FÜRDŐ

CINEGE SÁRI AZ ŐSERDŐBEN

— Kicsi nekem ez az erdő! — szól Cinege Sári. — Még ma elrepülök innen nagyvilágot látni.

Jön a szellőrepülőgép. Felszáll rája Sári és az Óceánon túlra száll, világot látni.

Bűg a motor, emelkedik a gép, Sári látja, hogy tűnik kerek erdők tája...

Világ-látni mégis illik és sohasem káros.

Pántlika lesz a faluból, pont a falu s város.

A nagy hegyek a magasból ici-pici gombák.

Amott zúg az óriásvíz, Óceánnak mondják.

Szél pilóta csavar egyet a kormánykeréken.

Szól Sárihoz, ajtót tárva,

— Megérkezünk, kérem!

Csörét tátja csodálkozva Cinege Sárika.

— Honnan jöttél? — kérdi tőle Kolibri Klárka.

Cinege Sárika felel zengő madáryelven.

Kolibri szárnyát rezgeti.

— Szót sem értek szentem!

Hanem éppen arra száll egy óriási lepke s megszólítja Sárit. mintha ismerőse lenne.

— Amint látom, idegen vagy. Jó lesz hát vigyázni.

Nem szükséges bámészkodva a csőrödet tátni. Őserdőben ezer veszély les az idegenre...

Sárinak e biztatástól megeszappan a kedve.

Rászáll egy bokorra s lábát hegyes tűske szúrja.

Kígyó les a lombok között. Sári azt sem tudja, hova szálljon, merre szálljon? Idegen itt minden...

Sen a bokron, sem a fákon biztonságban nincsen.

Óriás pillangók szállnak őserdei tájon.

Óriás pók tölcserhálót szövöget a fákon.

Majom Muki inti Sárit:

— Nagy a veszély! Látja? Az a pók ott, a madárpók s les a madárkákra. Szemeivel megbúvóli a kicsi madárkát s ha a madár háló fölé terjeszti a szárnyát, belezuhan a tölcserbe s a pók csak ezt várja! A hálóban fogott madár az ő lakomája.

A világtapasztalattól elment Sári kedve.

Madárpókkal találkozni nem éppen szerencse.

Éjszaka a ragadozó párdúc bömböl rája.

— Miért jöttem őserdőbe? — töpreng búsan Sára. — Nem lakik itt Mókus Matyi, sem ismerős Mackó... Nem játszik itt pásztor szellő, fellegetek hajtó...

S bár ezer kolibri madár csillogtatja szárnyát, Cinege Sári már érzi az otthon hiányát...

Nem törődnek véle. Nem érti itt őt meg senki.

— Én Istenem, de jó lenne újra otthon lenni! — vallja be Cinege Sára s száll a sóhajta: — Nincsen a magyar erdőnek a világon párja!

Szellőlányka lebben arra, meghallgatja Sárát.

Vállalkozik, hazaviszi az árva madárkát.

— Jó ég áldjon. Muki majom! — búcsúzkodik Sára s megfogadja nem jön többet idegen világba.

Száll, repül a Szellőlányka Cinege Sárával, találkoznak a nagy úton hegyekkel és fákkal.

Amott int a kerek erdő.

— Csakhogy itt vagy, Sára! Érkezésetet a környék madárnépe várja.

— Csiripp — csipp — csipp! Jó volt-e, a nagyvilágban, Sára? — faggatja Cinege Sárát most a sok madárka.

Mondja Sári:

— Majd mesélek... Nincsen semmi titkom. Bár nem ért világot látni, legjobb mégis — itthon!

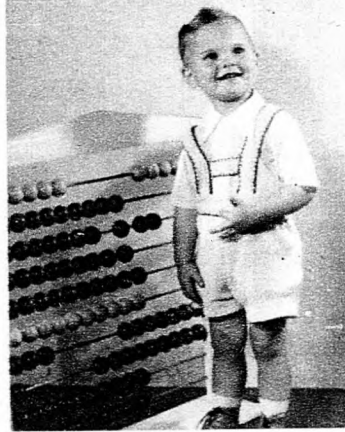
Zagyva Mária

Földváry Béla iparművész és Kiss Kató fiaeskája Bétuska, Budapest

Halasz Péter

Juhász Károly, Pestszentlőrinc

358. német nyelvlecke

Az ebéd, az Mittagessen, Teríték az asztalon, A német Gedeck-nek mondja, Tányér: Teller van az 1. das Mittagessen (olvasd: dasz mittageszn) az ebéd 2. das Gedeck (olvasd: dasz gedeck) a teríték 3. der Teller (olvasd: der teller) a tányér.

FEJTÖRŐ

Beküldte Szép Gizella kismunkatársunk (Tét)

1	2	3	4	5	6
2					
3				1. vadállat	
4				2. leánynév	
5				3. állathang	
6				4. r k á	
				5. magánhangzó	
				6. mássalhangzó	

Csabai Agika és Babuka, Budapest

Hiltner Béla, Pestszentlőrinc

Miletin Marika, Budapest

GYERMEKPOSTA

Kálmánchy Árpád. Lássuk azt a sok kis verset, pajtikám! Hátha olyan jók, hogy közölhetjük őket. Örülünk, hogy többször is elolvassod a gyermeklap meséit és versikéit és minoig jól szórakozol velük. — Bálint Nusika. A húsvéti vakáció megint egy kedves alkalom volt, hogy a karácsony óta összegyűlt lapokat olvashatad. Az intézetben úgyse juthatsz hozzá. Mennyi fejtörőt fejthetél meg! — Imre Lajos. Köszönjük a rejtvényeket. Jók. Hozzuk. — Morvay Nellike szeretne levelezni: 10—12 éves kislányokkal. Címe: Tatabánya, Nagy iroda. Kislányok, írjatok mentől többen neki. Mindenkinek fog válaszolni. — Tompa Mihály. Kedves Miska, ez-

zel a szép névvel kiváltságos személy vagy, úgy ragyog rajtad, mint egy briliáns. De kötelez is ám. Egyelőre arra, hogy jól tanulj s ha felnössz, méltó légy a nagy költő fényes nevével való rokonságra. — Hahl Mária. Ugy-e, sokat kívánunk tőled, kicsi Mária, amikor gondoldt írt versikédet szigorúan megfíbráljuk és még jobbat kérünk? De csak azzal szemben vagyunk ilyen nagyon igényesek, akik elárulták már, hogy többet is tudnak. — Kedves kicsi olvasóinkat szeretettel üveli és mindeniktől kettőzött szorgalmat kíván a jó bizonyítvány és jó nyaralás érdekében Eta néni és Elek bácsi.

HÁZTARTÁS

EGRESLEVES. Félliter érett, de nem piros egrest megtisztítunk és zsírban annyira pároljuk, hogy sűrű kása legyen. Majd két főzőkanányi liszttel lehintjük és 3 perc után vízzel felezesztjük, felforraljuk, szitán áttörjük, újból forrosítjuk, sőt, cukrot ízles szerint adunk bele és tálaláskor 1 deci tejfelt.

GOMBAS SPAGHETTI. ¼ kiló vékony spaghettit sósvízben puhára főzünk, megszírozzuk, 8 deka vaját 3 tojássárgájával kikeverünk, 15-20 deka gombát megpárolunk, az egészet a spaghettihez keverjük. Végül 3 tojás kemény habját könnyedén hozzá adjuk. Vajban kikent formába öntjük és 1 órát gőzben főzzük. Kiborítjuk, forró vajjal tálaljuk.

TÖK SPÁRGAMÓDRA. A gyenge tökök meghámozzuk, magját kiszedjük, keresztben kettőbe vágjuk és ujjnyi darabokra vagdaljuk, sósvízben puhára főzzük és szitára öntjük. Tűzálló tálat vajjal kikentünk, a tökdarabokat belerakjuk, vajdarabkákat, tejfelt és zsemlyemorzsat teszünk a tetejére és forró sütőbe pirítjuk.

GOMBAS SÜLT. Egy darab felsálpecsenyét kissé megvergetünk húsverővel, bedörzsöljük jócskán sóval, borssal. Azután lábosba tesszük, 1 kanál zsírt, egy fej apróra vágott vöröshagymát, egy kis pohár bor-ecetet adunk hozzá és befődvé lassan pároljuk. Úgyelünk, hogy oda ne süljön. Időnként kevés ideig vizet lehet tölteni alája. Ha a hús puha és pirosra sült, készítsük el a mártást: friss gombát megmosunk és megfőzünk. Ha puha, kivesszük a léből és karikára vágjuk, azután visszatesszük a lébe, amely 2 deci legyen. Készítsünk híg rántást, tegyünk bele fél hagymát apróra vagdalva, kevés törött borsot, sőt és eresszük fel a gombás lével, öntsünk hozzá kevés ecetet, négy kanál tejfelt, forraljuk fel. Ha kell, tehetünk utána még kevés ecetet. Tálalás előtt a pecsenye zsírját is hozzáöntjük a mártáshoz, a húst szép szeletekre vágva tálra rakjuk és a mártást ráöntjük.

ROSZTBIF ANGOLOSAN. A húst jól megtisztítjuk a bőrtől, lesózzuk, borsoljuk és hideg helyen 2-3 napig hagyjuk állni, hogy omlós legyen. Omlettsütőben 10 deka zsírt forrosítunk és a rosztbifet beletesszük, többször forgatva ½ óráig sütjük. Félrehúzzuk a tűzről és 10 percig így hagyjuk állni. Ezután a zsírt leöntjük, a húshoz adunk 2 kanál friss vajat és a sütőben pirosra sütjük öntözés nélkül. Vékony szeletekre vágva, zöldborsóval tálaljuk.

MAK TORTA (liszt nélkül.) 6 tojás sárgáját, 10 deka vajjal habosra keverünk. 28 deka cukrot, 5 evőkanál forrált, hideg tejet, 5 deka citromadót, esetleg más cukrozott gyümölcsöt, kevés vaniliát, egy evőkanál rumot, 22 deka darált mákot keverünk a tojásokhoz és végül a 6 tojás keményre felvert habját adjuk hozzá. Ozgerinc formába öntjük és forró sütőben lassú tűznél egy óráig sütjük. A kisült tortát kivesszük a formából és amikor teljesen kihült, a tetejét barack-lekvárral kenjük be. Igen izletes, finom tészta s ha van kevés kakaó, úgy tetejét kakaó-mázzal vonhatjuk be. **MAZ:** 2 tetőzött kávéskanál kakaót az előre elkészített sűrű szirupba teszünk, pár percig főzzük és 3-4 deka vajjal fényesre keverjük.

ERDELYI FEJESSALATA. A salátát négybe vágjuk és tálra helyezzük. Füstölt szalonát töpörtüire sütünk, a zsírját leszűrjük és hozzáöntünk ecetet, sőt, kevés vizet, 2 cikk fokhagymát egészben, felforraljuk és leforrázzuk vele a salátát, befedve állni hagyjuk ½ órát. Újra leszűrjük, a fokhagymával együtt felforraljuk a levét, ismét leforrázzuk a salátát, betakarjuk. Ezt 3-4-szer ismételjük. Mikor utoljára leszűrjük, kiszedjük belőle a fokhagymát, kihűtjük, 1 tojás sárgáját, 1 deci tejfelt hozzátevé, folyton kavarva felforraljuk és a tálra elhelyezett salátára öntjük, a töpörtüt a tetejére szórjuk.

HIDEG SZARDELLAMARTAS. 3 keményre főtt tojás sárgáját 3 evőkanál olajjal, 3 szálkázott, apróra vágott szardellával és annyi citromos vízzel keverjük össze, hogy jóízű legyen.

POROSZ FÁNK. 14 deka vajat, 3½ deka cukrot, 4 tojás sárgáját, 2½ deka tejben áztatott élesztőt tálba teszünk, annyi lisztet vegyítünk hozzá, hogy kalácskeménységű legyen a tészta. Jól kidolgozzuk és kelni hagyjuk. Ha megkelt, diónagyságú golyókat formálunk belőle, vajjal kikent tepsire rakjuk, ismét kelni hagyjuk. 4 tojás fehérjéből kemény habot verünk, minden fánkra 1 csomócskát teszünk, meghintjük cukorral kevert mandulával. Lassú tűznél világossárgára sütjük.

KIFLICKÉK. ½ kiló lisztet, 1½ deka tejben áztatott élesztőt, 1 tojás sárgáját, sőt és annyi tejfelt adunk hozzá, hogy kemény tészta legyen. Ha félig kidolgoztuk, 12 deka margarint dagasztunk bele és tovább jól kidolgozzuk, 1½ óráig pihentetjük, 6 cipót készítünk, kinyújtjuk vékonyra, minden lapot 8 cikkre vágunk, mint a tortát és apró kiflicskéket sodrunk belőle. „S” alakra és perecnék is formálhatjuk. Tepsibe téve kelesztjük, tálalással megkenjük, szép világosra sütjük.

TEJFELES RÉTES. 7 deka cukrot, 4 tojás sárgáját habosra keverünk, azután 7 deka finom morzsát adunk bele, 3 deci tejfelt, 3 tojás habját. A kinyújtott rétesészta alá kenjük, 7 deka mazsolát hintünk rá, összegöngyöljük, megkenjük olvasztott vajjal. Középforró sütőben sütjük.

ARANYGALUSKA. Keverjük el a tálban egy bő kanál írósvaját 5 tojás sárgájával, adjunk hozzá 1 kanál porcukrot, 3 deka tejben áztatott élesztőt, ¼ liter tejet és ½ liter lisztet. Az egészet jól keverjük el, verjük ki és tegyük félre kelni. Egy formát kikenünk, hintsük meg tört mandulával. Ha a tészta megkelt, kinyújtjuk felújnyai vastagra és szúrjuk ki 5 pengős nagyságú darabokra. Margarint felolvasztunk, mártsunk meg benne minden egyes galuskát, rakjuk egymás mellé. Ha egy sor kész, hintsük meg cukros mandulával és mazsolával. Ismételjük, míg elfogy a tészta. Azután hagyjuk kelni. Mikor megkelt, kenjük meg és süssük szép pirosra sütőben 40 percig. Tálra borítva, cukorral meghintve adjuk asztalra.

DARAGOMBÓC LEKVÁRRAL. Huszonöt deka darát 1 liter sósvízben sűrűre főzünk, 3 deka vajat is keverünk bele, azután jól kihűtjük. Ha kész, 3 egész tojást ütünk bele és vizes deszkára téve kinyújtjuk, négyzetes darabokra vágjuk, minden darab közepére baracklekvárt teszünk és gombócokat formálunk belőlük, sósvízben kifőzzük, pirított zsemlyemorzssal tálaljuk. Széles lábosban főzzük és amint feljöttek a gombócok, azonnal ki kell szedni és tálra rakni.

ÉTREND

május 20-tól 31-ig.

21. **PÉNTEK.** Ebéd: burgonyaleves, liptói túrógaluskák. Vacsora: főtt hússal, burgonyapürével, fejes salátával.
22. **SZOMBAT.** Ebéd: sóskaleves, vagdalt hús, babfőzelék, sült egér. Vacsora: liptói rétek, párizsi.
23. **VASARNAP.** Ebéd: spárgaleves, sertés-hús sütte, sült burgonya, fejessalata, rétes. Vacsora: gombás rizs, öntött salátával, sajt, retek.
24. **HÉTFŐ.** Ebéd: csontleves, sonkaskocka. Vacsora: binis (lásd rec. a május 10. számban).
25. **KEDD.** Ebéd: husleves, főtt hús, kapor-mártás, pirított tanhonya, omlette. Vacsora: savanyutudó, burgonyagombóccal, keksz.
26. **SZERDA.** Ebéd: egresleves, szalonás-gombóc. Vacsora: virsli mártásban, saláta, sajt.
27. **CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: székelygulyás, palacsinta. Vacsora: füstöltnyelv tormával, sajt, retek.
28. **PÉNTEK.** Ebéd: halászlé, daromorzsa. Vacsora: burgonyakarikák gombával, fejessalata, befőtt.
29. **SZOMBAT.** Ebéd: zöldségleves, paraf, bundáskenyér, rizsfeljutt. Vacsora: párizsi, liptói, retek.
30. **VASARNAP.** Ebéd: tyukleves, főtt hús, egresmártás, petrezselymes burgonya, kakaószület. Vacsora: rakott spárga, sonka, liptói, retek.
31. **HÉTFŐ.** Ebéd: gulyásleves, aranygaluska. Vacsora: gombásgácsa, zöldborsófőzelék.

Családi kör

Kertkultúra

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

SZERKESZTI: SZILÁGYI JÓZSEF
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KERTÉSZETI IGAZGATÓJA

Himen-hírek. Szekeres Mária m. kir. postakiadó és Szilágyi Zoltán városi adó-tiszt Miskolcon örök hűséget esküdött. — Schmitkö Olgi és Temesi Elemér MÁVAG-tiszt, tart. zászlós házasságot kötött a diós-györvasgyári rk. templomban. — Temesi Agoston OTI számellenőr, Budapest, eljegyezte albisi Elekes Istvánt, Felsőbánya. — Nikázy Ilonkát eljegyezte Rapy Károly MÁV-tiszt. — Csemiczky Klára városi tisztviselőnő, Munkács és Szeley János repülőőr-mester távházasságot kötött. — Belánszky Mária, Miskolc és Kenyherz András, Nagykapos, a miskolci ref. templomban házasságot kötött. — Kossey Ili tanítónő és Vécsei László állatorvos, Kiskunfélegyháza, jegyesek. — Cs. Darab Lenke és Rihay János erdőmérnök, a balatonfüredi r. kat. plébániatemplomban tartották esküvőjüket.

A NŐK oly sokat állanak a tükör előtt és mégsem ismerik önmagukat. Az a nő, aki tudatosan építja szépségét, csak Hormocith »B« krémet használ, mely ma már a legszárabb arcbrő hűlgyek közt is a legnagyobb népszerűségnek örvend.

Új kismagyarok. Dr. Nagy Dézso és neje, dr. Forgács Ilonának, Beszterce, Eva Mária kislányuk született. — Hoór Armand bányatisztviselő és felesége, Vajda Gabriellának, Gánt, Editke és Gabika leánykák mellé, vizsgaszul két év előtti Adrienné-jükért, László Zoltán Géza kisfiuk született. Keresztszülők: Knoll Endre, »Standard«-tisztviselő és felesége, Hoór Erzsike.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötőtű

MUNKÁJÁT VÉGI EL

„RAPID“ SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzát vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P. 62.10. »Rapid« (98 tüvel) ára P. 48.30. Kérje 13 ismertetőt. Uruforgalmi Kft. Budapest, IV., Sütő-utca 2., félelelet 3 szám. TELEFON: 188-365.

Dr. Borszéki Géza közszégi orvos és neje, Vágó Mártának, Kisköre, Marianna kislányuk mellé Péterkéjük született. — Juhász Károly és neje Safárik Katónak, Pest-szentlőrinc, Karcsiánk mellé Jánoskájuk született. — Fenyvesi Ernő és neje, Sasi Olgának, Enes, Endre fiuk mellé Lóránt István Tamás fiuk született. Keresztszülők: Sasi István MÁV-tiszt és menyasszonya, Nemes Magdolna, Kispeszt. — Fodor Jenő és neje, Szenczy Magdolnának, Cegléd, Evikéjük mellé Marika kislányuk született. Keresztszülők: Végh S. László szőlőnagybirtokos és neje Banos Magdolna.

AZ ÚJ ÜLTETÉSU GYÜMÖLCSFAKAT nyár folyamán egy százalékos bordói lével kell permetezni. Használhatjuk ezek permetezéséhez a nyári higitásos mézkénylevet is. Nagyon ügyeljünk arra, hogy a gyümölcsfák nyári permetezésének kapcsán rágó- és bogárkártevők ellen alkalmazott arzéntartalmú permetezőanyagokkal nem szabad védekezni lombos állapotban levő kajsza-, őszibarack- és mandulafákon, mert ezek a fák annyira érzékenyek az arzénal szemben, hogy leveleik könnyen megperzselődnek és azokat lehullatják. Az őszibarack- és mandulafákat virágzóskor kezdve lombhullásig még réztartalmú permetezőanyaggal (bordói lé!) sem szabad permetezni, mert a réz iránt is érzékenyek. Virágzó gyümölcsfát se permetezzünk arzéntartalmú szerrel, vagy ne porozzuk, mert ez pusztulást okozza a mézethordó méheknek. A permetezéseket virágzóskor lombhullásig ködszerűen kell elvégezni, kivéve azokat az eseteket, amikor bormérgekkel (nikotin) permetezzünk, mert ilyenkor a kártevő rovarokat jól be kell áztatni. A permetlének ebben az esetben bőségesen, erős sugárral kell érné a rovarokat, ne sajnáljuk, ha kevés permetlé a földre csurog. A permetezéseket gondosan kell végezni, a fának semmi része se maradjon permetlé nélkül, mert a permetezetlenül maradt helyeken a kártevő gombák vagy rovarok életben maradnak és a fertőzést tovább terjesztik. A gombabetegségeket elleni permetezéseket finom, ködszerű alakban végezzük, mert itt az a célunk, hogy a védekezőanyag finom eloszlásban, parányi cseppekben rászáradjon a levelekre. A levéltetveket nem akkor kell irtani, amikor már a levelek összefodrosodtak, hanem nyomban, amikor az első tetvet észrevettük. Szapponos nikotinoldattal irtjuk nemcsak a közönséges zöld- vagy fekete levéltetveket, hanem ezzel a szerrel védekezünk a kaliforniai és egyéb pajzstetvek ellen is. A nyersnikotin permetlevét egy-két százalékos erősségre készítjük. Erősebb oldatot nem szükséges alkalmazni. Mézkenlé helyett más kénvegyület megfelelő higitással is lehet permetezni. Almamoly ellen mindig meg kell a permetezést 10-12 nap múlva ismételni.

A. I. NÉ, KECSKEMÉT. A száraz pázsítvetést kifürdik a verebek, csirázása sem egyenletes, azért a vetést tartjuk mindig nedvesen. A verebeket naponta többször el kell riasztani és ügyelni kell még arra is, hogy a vetett területre kutya, macska ne juthasson. Meleg időjárás esetén a mag a hatodik napon kezd kelni, hűvös időben azonban elfekszik hosszabb ideig a mag. Nagyon fontos az, hogy első kaszálás előtt hengereljük le a fűvet, mert a fiatal fű lazán áll a talajban és a kasza könnyen kifé. Az első kaszálást lehetőleg borult időben végeztessük, semmiesetre sem szabad forró napfényben kaszálni, s utána a fiatal pázsítvetést jól öntöztessek be. A pázsít csak megfelelő, gondos öntözés mellett lesz szép. Különösen akkor, ha két-három hetenként lekaszáljuk. A gyorsan szaporodó gyomokat (pázsitortáska, gyermekláncfű, vadszászorszép, stb.) rendszeresen irtjuk, mert ezek a némes pázsítvetést kiszírtják a helyéből. Nagyon fertőző, idősebb pázsítvetés időnként fel kell újítani. Ha nem túlságosan előregedett, akkor összel rövidre kaszáljuk és komposztfölddel vagy érett marhatrágyával behintjük s így javítjuk fel.

V. F. NÉ, SIMONTORNYA. A kendermagbogar ellen vegyi szerrel permetezni hiábavágyó fáradság. Kora tavasszal a baromfiakat szokták a szőlőbe eresztetni, azokat kikaparják a tőke tövébe rejtőzött bogarakat. Célszerű azonban csakis a rügyfakadás előtti szedéssel érhetjük el.

L. T. NÉ, SALGÓTARJAN. Az idősebb Pholidrontra faedénybe is lehet ültetni. Földkeveréke érett komposzt, gypsizsóföld, lombföld, faszénpor és homok. A szaruforgácsot meghálálja. Tul nagy edényt nem szabad használni, csak néhány centivel bővebbet, mint a régebbi edény.

Kedves Szerkesztő Úr! Na haragudjék, hogy ismeretlenül zavarom, de a »Magyar Nők Lapjának« 11. számában közölt »Leányhősök« című cikke készített arra, hogy pár sort itt a brjanszki erdő kás bunkerjéből írjak. A kis Sepsy Margitnak szeretném megköszönni azt a hősiesség önfeláldozást, amellyel a legnemesebb női megmozdulás élére állt. Felbecsülhetetlen az az áldozat, amit ők válláltak. Az ő példájuk olyan, melyből minden magyar honvéd új erőt merít a további küzdelemre. Amíg ilyen lányok várnak minket otthon, törhetetlen hittel és egy szebb magyar jövőre biztos tudatában álljunk minik itt kint a vártat. Kérem a magyarok Istenét, hogy a kis Sepsy Margit hívó szavára, minél több hős magyar lány álljon a mozgalom zászlaja alá.

Hazafias tisztelettel
Schneider Vince hdp. örm.

Pályaválasztás előtt. A budapesti M. kir. Állami Gyermekekmenhelyben négy középiskolát végzett leányok részére kéteves gyermekgondozónői tanfolyamot tartanak, melynek elvégzése után nyugdíjjal járó gondozónői alkalmazást nyernek a végzett növendékek. További részletes felvilágosítást ad a M. kir. Állami Gyermekekmenhely igazgatósága, Budapest, X., Üllői-út 86.

Ágytoll olcsón!

Fosztatlan pelyhes toll 12.—, szürke pelyhes kacsatoll, nagyon könnyű 8.50, tarka, fosztatlan toll 2.—, szürke vegyes 2.50, szürke fosztott toll 3.20, jobb 4.—, finomabb szürke, fosztott 5.—, fehér, fosztott libatoll 10.50, pelyhes 12.—, pelyhesebb 14.— P árban 5 kg papírszácskomagolásban, bérmentve, utánvétellel szállít: VARGA ANTAL ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza, Szent János-tér 6.

Felvidéki asszony, 20. Ugy megfájdul az ember szíve az ilyen önmarcangolástól, meggyőző, gyöngye, tetlenül szív vergődésén. Lehet-e hibáztatni azt a kis galambot, amelyeket válogató búzazemzekkel, édes, hízogó szóval csalogatnak, ha gyantulánul rárépel a hivatogó kezére s félelem nélkül felszedgeti a kedvenc elédet? Ő-e a hibás, hogy kínáló kéz hirtelen rácsap, foglyul ejti és rabságra veti? Hogy hasonlít a törbejett galamb esetéhez a megígizott, tapasztalatlan szív története. Ahogy az ember végigolvassa az őszinte megbánást száz-száz is megismétlő szavakat, közben mindig arra kell gondolnia: mennyire ki van szolgáltatva egy naiv teremtés a ravasz és önző férfinnak, ha gondolkodás nélkül beleszédül az ölére tárt karokba. Gyöngye és erőltén volt, amikor éppen arról kellett volna bizonyosodni, hogy a hízogó szédítés nem fog rajta. De úgy érezte, hogy éppen ez hiányzott az életéből, ez a kábító mákony. Nem gondolta, hogy utána gyorsan beáll reakcióképpen a keserű kizsanodás és olyan lelkiválság tör rá, amelyből csak úgy menekül meg, ha kitépi magát a felelőtlen érzések lenyűgöző tehetetlenségéből. Szerencsére önmagától túl van már az elhatározás nehezen és tisztán látja, hogy irtózatosszavadék tárogat a remélt boldogság és a valóság között. Mennyit kellett szenvednie, míg eljutott a magaraszemlést lelkét győtrő, töredelmes belismeréshez és megbánáshoz. Átélte a fojtogató önvád csillapíthatatlan önkívületi állapotát s tudja már, hogy igazi javulást csak az jelenthet, ha kiszikálja magát a romlásba sodró érzések hatása alól és megtanul újból ingadozás nélkül járni azon az úton, amelynek levégoje tiszta, nem terhes az érzékekre oly könnyen ható kábító illatoktól. Egy jobb sorra érdemes asszonyi élet megmenekülését köszönikjük a világos felismerést keményen alkalmazó és vállalkó soraiban. Ez őn ma, aki minden tökéletes akaratlan néz szembe a múlttal és megvédi tőle a jövőt, amelyért felelős. Megszentvedett és megtisztult. Joga van a bocsánatra, amit elsőnek saját maga ad meg önmagának. Visszhangozzék lelkeben örökké: „Menj és ne vétekez többé!« és rámosolyog egy szebb, boldog élet förtőnyére.

Székellyföldi tanító árva részére Ferge Margit, Tiszecsege, 3.40 P-t küldött. A kedves adományt eljuttattuk.

Ha nem jöhet kezelés, a régi, jó Vitacit-ban

házhoz szállítjuk a szépséget!

- Vitacit arcpakolás,** mitesszeres, pórusos, pattanáshajlamú, fénylő arcra, hetenként 10 percre, egyedül felkenni. Hatása azonnal látható. Hónapokra elegendő készlet. P 6.72
- Vitacit bőrtápláló,** hormonkrém, száraz, érzékeny, húzódo arcra, ráncok, szarkalábak ellen. Valóságos áldás. Nagy tubus P 6.65
- Vitacit arcpuder,** minden színben. Érzékeny arcra a legjobb. Próbálja meg! Nagy doboz reklámára P 3.02

Kérje szaküzletekben, ha nincs, rendelje meg a főraktárból: LORÁND KOZMETIKA, Budapest, Mussolini-tér 3. „Arcápolási Tanácsadó“, rajzos utasítások arcápoláshoz és masszázshoz — ingyen és bérmentve

R. S. né, Kecskemét, Teljesítettki kívánságát és reményük, hogy sikerül ezen az úton a hiányt pótolni. Igéretét köszönjük, jelentkezni fogunk. Óhajdása a mi óhajtásunk s teljesülni is fog, ha túl leszünk a háborús nehézségeken.

Leszek-e még boldog? Hát igen! Azok, akik kívül állnak, a maguk józan, csendes logikájával, meg sem tudják érteni az élet tövises mesgyéjén járók fájdalmát és azt a velőig ható feszültséget, ami szavakban csak a legvégső esetben jut kifejezésre. Senki meg nem értheti, fel nem foghatja a léleknek ezt a belső vérzését. A fájdalom csendes hullámverése a maga egyedülvalóságában élesebb és rombolóbb, mintha egyetlen tomboló vihar tépdésné meg az álmokból épített rózsabást. Az anyának a gyermeke iránt érzett mérbetetlen, határtalan szeretete volna szükség, hogy a férj igazságtalan és goromba magatartását el tudja viselni s kemény kritika helyett az emberi hibákat és gyarlóságokat ne tegye mérlegre. De ki kívánhatja, hogy az állandó megajátztatásokat, sértéseket ungaly módjára viselje el? Minden ilyen tanács ellen fellázad az emberi önérték és joggal vág vissza azzal, hogy nem tudja miért kíván lehetetlent az egyiktől és miért tombolhat a másik fékezhetetlenül. De a családi élet törvényét a szeretet formálja és az ő paragrafusaihoz kell igazodni, neki van alárendelve minden más érzés és érzékenység. Nemcsak a szerelem arany szálaival köti egymáshoz a férj és a nő szívét, hanem ezer meg ezer láthatatlan érzelmi és értelmi hevílettel és a kötelességek szent lázáival, amelyek el nem téphetők. Vagy úgy gondolja, hogy elválhatok? Irt volna-e ön akkor, ha ezek a kétségek nem nyugtalanítanák? Irt volna, ha bizonyos volna afelől, hogy helyes és követhető a szabadulás felröppenő örömet megcsillagító lehetőség? Nem irt volna. A veszély tudata és jelenléte figyelmeztette a megfontolásra és a habozás ennek a jele. Minden asszonynak az a hivatása, hogy a boldogságot a családi élet keretein belül és nem azon kívül igyekezzen megtalálni. Ha áldozatot kell hozni érte, hozzon áldozatot és ne epekedjék álromantikus hangulatban a szerelem szivárvány színeiben pompázó ígéretei után. Mert a valóság mindig hűvösebb, mint a lázas, forró képzelet deliriumának hatása alatt előbukkanó ábrándképek. Előbbi maga az élet, utóbbi pedig a megfoghatatlan ködbálvány, legtöbbször csalódásnak az oka. A szeizmográfok messzi távolságról felfogják és érzékelik a földrengést. Ehhez a finom műszerhez hasonlóan jelez veszélyt tudatalatti ösztöne s az ismeretlenül való félelmi érzés nem múlik el addig, míg ki nem bontakozik a vágyak és ábrándok bűvöletéből. Könnyen megzavarhatják az embert a tavaszi lázak, amikre nem egyszer utaltunk már s amire önt is figyelmeztetjük. Ha olyan szívvel-lélekkel veszi gondjaiba a beteg családi viszony orvoslását, mint amennyit a meneküléssel való foglalkozásra fordít, akkor a levél máris tárgyaltan. Mindenesetre jó emlékeztető, hogy volt egyszer így is, de csak pár napig tartott, lepatant a lélekről a kísértés, magához tért. A krízis elmúlt, nem feszélyezik olyan feületés és fölényes szölamok, amelyeknek a házastársak szótárában nincs helyük. A megvilágosodott értelmet már nem sőtértheti el a túlzott érzékenység. A megbocsátás tényével a legmélyebb szakadék is áthidalható s milyen édes annak a boldogságnak az íze, amely

bánathól és reménytelenségből született újjá. Ezt a tisztá örömet kívánjuk önnek mélyebb és igazabb minden más örömmel.

Augusztus 25. Egyik versét sem közölhetjük. A gyermekeknek szórakoztató tárgyat írjon. A mostani nem alkalmas erre a célra.

Két lányka mamája. Fővárosi iskolákat látogató vidéki leányok kellemes, családi otthon találnak pesti tartózkodásuk idejére dr. Szekrényessy Margit okk középiskolai tanár leányintézetének internátusában, Budapest, IV., Múzeum-körút 41, I. emelet.

Érdeklődő. Elfogadunk hirdetéseket olvasóinktól is. Már csak a 10-i számban hozhatnók az Ön hirdetését. A hirdetési díj a szöveggel egyidejűleg küldendő.

Szépirodalmi és tudományos

KÖNYVEK 1 ÉVI RÉSZLETRE

hitelképeseknek, kérjen árjegyzéket, vidékre is.
GYARMATY SÁNDOR, Budapest,
XIV., Erzsébet királyné-út 81 sz.

T. Emmy. Amit levelében ír rólnk és különösen erről a rovatról, az mind nagyon kedves és örültünk is neki, mert a szeretet örömet jelent. Szívesen segítünk magának, kedves kis-lány, a problémák dzsungelében utat törni és vállaljuk, hogy kivezetjük, nem fog eltévedni. A tempót azonban lefékezzük, mert ügyors, túlhevés. Lassabban tovább érünk s a dolgok mélyebb jelentőségét, értelmét is jobban megérthetjük. Helyes, hogy fel akar készülni az életre, hogy ne találja készületlenül semmi, ami ma még ismeretlen előtte, mert szüleinek az a véleménye, hogy ráér, túl korai bizonyos dolgokat megbeszélni. Nem írta meg, melyek azok a »bizonyos dolgok?« Beláthatja, nem találhatjuk el, mert lehet, épp ellenkezőre gondolkodunk, mint amire feleletet vár. Írja meg világosan s ha úgy találjuk, hogy valóban hasznára lehetünk, örömmel kielégítjük tudáscsomját. De nehogy csak kíváncsiságból erdedjen. Arra azonban mi volnánk kíváncsiak, hogy mit gondol a lélek frissítőjének a szellemi táplálékot kívülről? Nem értjük, mire céloz. Merje nevével nevezni a dolgokat. Várjuk második levelét.

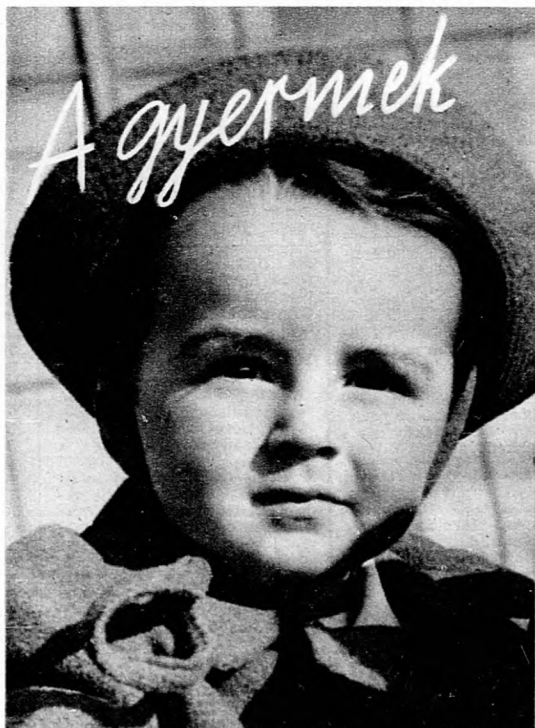
Nem alkalmas. Sajnos, nem! Nem megkapó az a szajnaparti vízió. Nem érzeti a személyes élmény érdekességét. Határozottan rendelkezik írói kvalitással.

Elsírtam a bánatomat. Aki ilyen erős volt eddig és ilyen okos, az maradjon meg ezen az állásponton, mert így nem éri rettentő csalódás. Ha meggyógyult, még férjhez mehet máshoz. Van ideje, hiszen 18 éves! Nem tartozik a csodák közé, hogy valaki éveig tartó betegség után meggyógyult. Teljes mértékben helyesüljük, hogy nem írt, nem hívta és nem akarja lekötöni. Lelki-leg nagyon próbára tette a lemondás, de nemes, nagylelkű és méltó volt önhöz. Ön a nagylelkű, aki visszaadja tudtán és akaratán kívül is a szabadságát, az egészséges, keresse a boldogságát. Azt a kis »csacsi« szívet meggyógyítja az idő. A hit és az önbizalom elűzi félelmét és működésbe hozzák azokat az erőket, amelyek kiemelik jelenlegi komor hangulatából. Szép az élet, ha van komoly tartalma, amelyből ilyen nemes, mély celekedetek hajtanak ki. Seneca mondja: „Vannak, akik minden megerőltetés nélkül élnek és úgy haladnak át a világon, mint szalma a vizen; nem mennek, hanem viszik őket.” Ön bebizonyította fényesen, ha beteg is, biztosan jár a saját lábán.

Hajdu-szoboszlói gyógyfürdő ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő, Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegzőkúrák. A »Hajdu-szoboszlói Gyógyvíz« és a kénsavval telített »Hajduvíz« mindentűn kapható. A fürdőt Hajdu-szoboszló 73 és 78-os sós, jódos, brómos, hidrocábonatos hévízei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Démonka. Ne csodálkozzék, hogy még az is félreismeri, aki előtt pedig olyannak kellene muassa magát, amilyen valóban és nem ezen a cinikus hangon amely mögé rejti el a szívét. Nem tanácsos folytatni ezt a bujóskskát, mert az a fióval ember nem gondolhatja, hogy Ön ezzel a félrevezető szándékával tulajdonképpen őt akarja próbátatenni. Veszélyes játékok úz s szinte féltjük, hogy komolyon ráfizet a merész, önmagát leplező próbatételre. Vajjon Ön el volna-e ragadtatva az olyan udvarlótól, aki ugyanezt a meődust alkalmazná, úgy természetesen hogy Ön nem volna beavatva a játékokba? Nem riasztaná el, nem fogna gyanút, hogy csak érdek és nem szerelem az, ami az udvarlás és szerelmes szavak mögött rejlik? Nincs okunk azt tételezni fel az illetőről, hogy nem őszintén és mély érzéssel szereti, de nem tud eligazodni a csapdák között és nem tudja, miéőv legyen. Egyszer olyan mint egy angyal, másszor valóságos démon. Melyik az igazi alaptermészet? Egyiket szereti, a másikat nem vállalja. Tőpreng és szenved e kettősség között s hiába vállalja, nem tud szabadulni a másik hatása alól. Mielőbb szakítsa végét a játéknak és legyen őszin.e hozzá, vállalja be, hogy kíváncsi volt, melyik típus tetszik neki s nagyon boldog, hogy meggyőződött arról, amiről tulajdonképpen meg akart bizonyosodni.

K Ö N Y V N A P!

DANUBIA KIADÁSA
5.- pengő

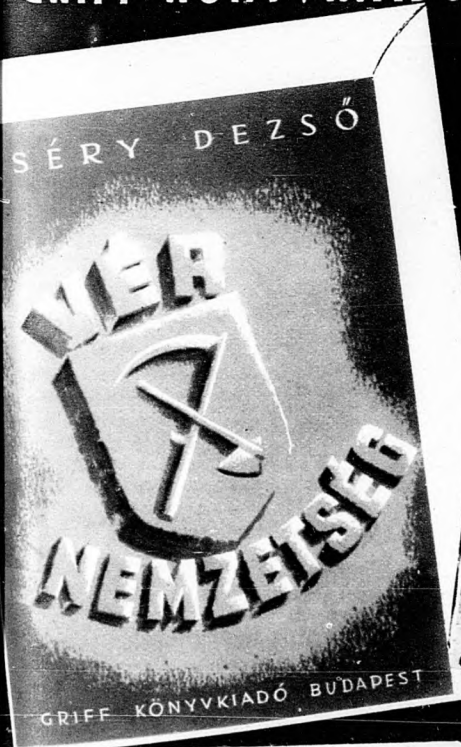
„HETEN, MINT A GONOSZOK” a LÉNA FILM-VÁLLALAT új magyar filmje. Irta NAGY MÁRIA. Rendezte RODRIGUEZ ENDRE. Zene EISEMANN MIHÁLY és MITCHEL JARY.

Főszereplők SÁRDY János, BILICSI Tivadar, KISS Manyi, MEDNYÁNSZKY Agi, VASZARY Piroska és MAKLÁRY Zoltán.

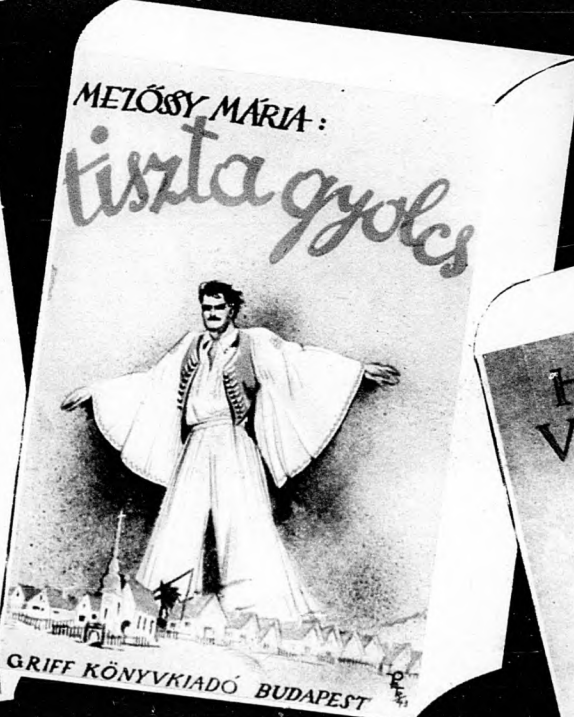

BEMUTATJA A NEMZETI APOLLO

GRIFF KÖNYVKIADÓ BUDAPEST, MÁRIA VALÉRIA-UTCA 1

CSÉRY DEZSŐ:
VÉR NEMZETISÉG
Magábfoglalja az „Itél a föld”, továbbá ennek a két folytatását: „Sarjad az élet” és „Élnék a tüzek” c. köteteket. Szabó Dezső óta nem született tehetségesebb magyar író, aki a hulló magyarság sorsát jobban érzékeltetné.

MEZŐSSY MÁRIA:
TISZTA GYOLCS
A „Tüztánc” nagysikerű íróját nem kell, hogy bemutatassuk az olvasóközönségnek. A finomtollú írónőnek új könyve lírai és mégis drámai.

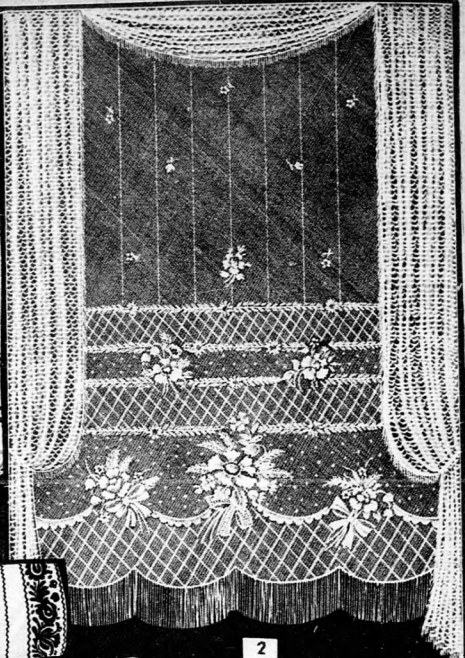

UJVÁRY SÁNDOR:
HAJNALI VADÁSZAT
A „Plágium”, a „Karrier” és sok más nagysikerű regény szerzőjének új regénye. Egy hajnali vadászat köré csoportosítja mondanivalóit. Valakit leírnék hajnalban a vadászaton. Gyilkosság? Vagy baleset? A rendkívüli izgalmas regény megadja a bonyolult esetre a meglepő választ mesteri cselekményszövés közben.

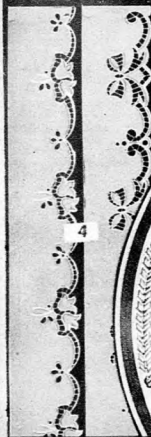
KÉZIMUNKA

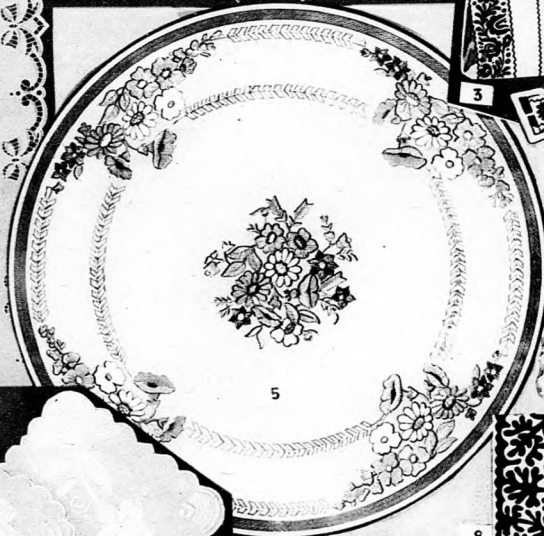
1

2

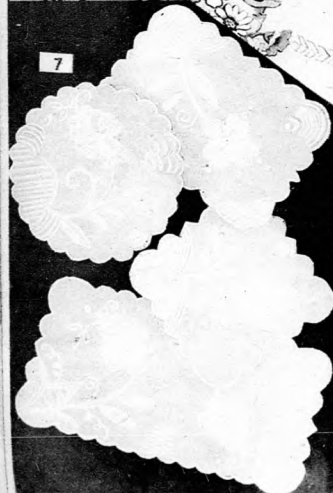
4

5

3

7

6

8

1. OVALIS ALAKU MILIO áttört himzéssel. Csak finom vászonból érdemes készíteni, mert a nagy munka súlyán anyagon mielőbb kárbaveszne.
2. TULLFÜGGÖNY, csipke szárnyakkal és drapériával. A himzész készíthető három árnyalatú ekrü perlével, vagy gyapjúfonállal, vagy virágszínezéssel. Szélére 25–30 cm széles rojtot varrunk. A csipke-szárnyak és drapéria szélét 10 cm széles rojttal fejezzük be.
3. NYERSSZÍNŰ VÁSZON RETIKŰL és öv sokszínű mezőkővesdi mintával hímelve. Egyszínű vászonruhához kedves garnitúra.
4. SZEKRÉNYCSIKOK angol madeirával hímelve. A csik szélessége 20–22 cm.
5. SZINES VÁSZONTERITŐ, a virágokat különböző virágszínű, mosható és több árnyalatú selyemmel hímézzük. A szélét 3 cm széles színes vászonnal

- szegjük be. A csokrokat összekötő köialakú mintát világos aranybarna színnel varrjuk.
6. NŐI FEHÉRNEMC, hálóing, ingsocknya, nadrág. Színes fehérnemű anyagból fehér díszítéssel készíthetjük madeirai vagy rátét himzéssel.
7. KÜLÖNBÖZŐ ALAKÚ TERITŐCSKÉK. Vékonykonyszálú contszínű vagy fehér túllból készíthetjük. A vastag beszövéshez 8-as műselyem perlet, a vékony beszövéshez műselyem gépselymet használunk. Színeiket huroköltéssel fejezzük be. A téglalakú terítő mérete 20x30 cm, a négyzet alakú 30x30 cm, a nagyobb téglalakú 20x40 cm.
8. MAGYAROS MINTA RÁTETTEL KÉSZÍTVE. Terítők szélét díszíthetjük vele. A rátétet piros vagy kék jómósható vásznat használunk. Ezzel a mintával egész garnitúrát díszíthetünk, pl. asztalterítőt, függönyt, leányoszobába ágyterítőt, divánpárnát is.